

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde



Vrijeme
korizme





ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der
kroatischen katholischen
Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:

zivazajednica@t-online.de
kroatenseelsorge@t-online.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in
Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Ljubica
Markovica-Baban, dr. Adolf
Polegubić, Antonia Tomljanović-
Brkić, P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban
Marija Lovrić

Tisak/Druck:
Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Naslovnica:

S pobožnosti križnoga puta
u HKM München;
snimio: A. Polegubić

Zadnja stranica:

Ugodaj u veljači;
snimka: Lj. Blagec/A. Verzotti

Isus na Rajni

IVO FABIJAN MRVELJ

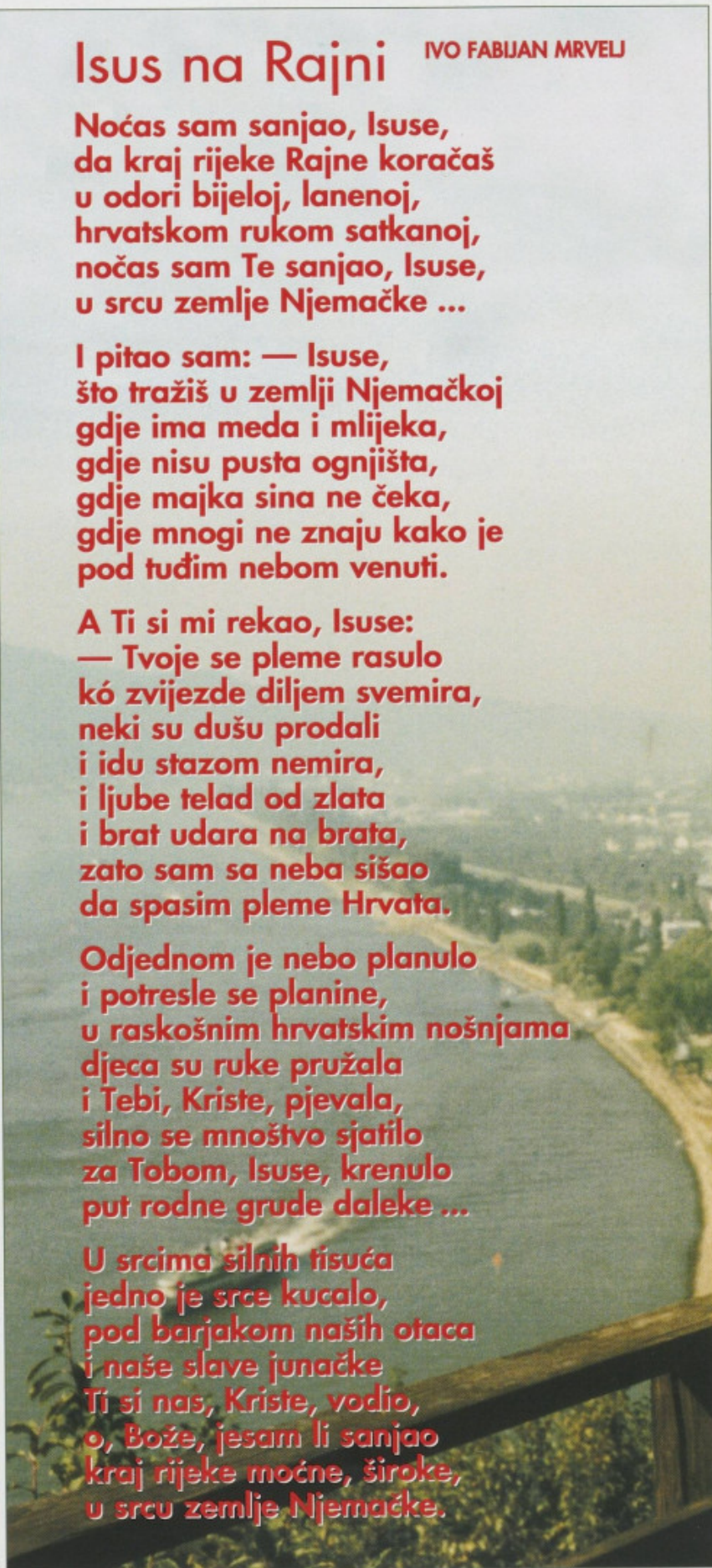
Noćas sam sanjao, Isuse,
da kraj rijeke Rajne koračaš
u odori bijeloj, lanenoj,
hrvatskom rukom satkanoj,
noćas sam Te sanjao, Isuse,
u srcu zemlje Njemačke ...

I pitao sam: — Isuse,
što tražiš u zemlji Njemačkoj
gdje ima meda i mlijeka,
gdje nisu pusta ognjišta,
gdje majka sina ne čeka,
gdje mnogi ne znaju kako je
pod tuđim nebom venuti.

A Ti si mi rekao, Isuse:
— Tvoje se pleme rasulo
kó zvijezde diljem svemira,
neki su dušu prodali
i idu stazom nemira,
i ljube telad od zlata
i brat udara na brata,
zato sam sa neba sišao
da spasim pleme Hrvata.

Odjednom je nebo planulo
i potresle se planine,
u raskošnim hrvatskim nošnjama
djeca su ruke pružala
i Tebi, Kriste, pjevala,
silno se mnoštvo sjatilo
za Tobom, Isuse, krenulo
put rodne grude daleke ...

U srcima silnih tisuća
jedno je srce kucalo,
pod barjakom naših otaca
i naše slave junačke
Ti si nas, Kriste, vodio,
o, Bože, jesam li sanjao
kraj rijeke moćne, široke,
u srcu zemlje Njemačke.



● INTERVJU: Alois Kovač

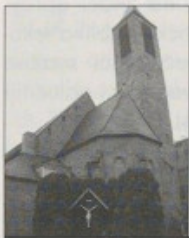


Zakonom do integracije stranaca u njemačko društvo

str.

6

● REPORTAŽA: HKM Göppingen



U vjeri i vjernosti

str.

10

● ZNACI VREMENA: fr. Frano Prcela



Vrijeme: loša vremena i/ili dobri trenuci

str.

12

PORUKA PAPE IVANA PAVLA II. ZA 90. SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA:

Selilaštvo i pitanje mira

8-9

XX. SVJETSKI DAN MLADEŽI: Mladenačko lice Crkve

Uskoro se očekuje izdavanje građevinske dozvole za lokalitet „Marienfeld“, gdje će se održati završno bogoslužje s Papom, a novinari se već od 1. siječnja mogu akreditirati na Susret preko interneta (www.wjt2005.de).

22

SOCIJALNI SAVJETNIK: N. Radat
Prava iz mirovinskog osiguranja

25

MEDITACIJA: Jozo Župić

Andeo milosrđa

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Unsere Zeit und unser Leben liegt in Gottes Hand

Caritas Esslingen a. N.: Multinationales Familienseminar

Seniorenausflug mit Migrationshintergrund

13-15

Inicijativa Katoličke Crkve u Njemačkoj posvećena braku i obitelji može biti veliki izazov i odgovornima u hrvatskom dušobrižništvu u Njemačkoj, ali i odgovornima u domovinskoj Crkvi i društvu.

Budućnost u braku i obitelji!

Prema istraživanjima Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK i Hrvatskog Caritasa u Hrvatskoj je 29,2 posto populacije siromašno. Stoga nije ni čudno da su gotovo svi mediji u Hrvatskoj prenijeli rezultate toga istraživanja. Sve više uzbiljuje činjenica da se stanje mijenja, ali ne nabolje. Očito je najveći problem u tome što veliki broj građana u Hrvatskoj živi izvan svojih mogućnosti. No to je jedno ozbiljno područje kojem bi trebalo svakako na ispravan način posvetiti više pozornosti. U takvom okruženju živi i nemali broj članova hrvatskih obitelji koji postaju pravi umjetnici u načinu preživljavanja. Unatoč tome od njih se sve više očekuje. Nije to samo hrvatski problem. On je prisutan i u drugim zemljama. Svjesna toga i Katolička Crkva u Njemačkoj, nedavno je objavila brošuru pod nazivom „Ovdje počinje budućnost: Brak i obitelj — živjeti, ljubiti, rasti“. Posebnu po-

zornost toj tematici Crkva u Njemačkoj je posvetila 16. siječnja kada se slavila Obiteljska nedjelja. Tako je Njemačka biskupska konferencija započela trogodišnju inicijativu za brak i obitelj, 2005.—2007. U ovoj se godini posebno vodi računa o značenju braka i obitelji u pogledu na pojedince te se ističe kako brak i obitelj jesu i ostaju uzorom uspješnog života za pojedince. Crkva tako pokušava senzibilizirati društvo, ali i samu sebe kako bi se sa što više osjetljivosti pristupilo obitelji kao „jezgri Crkve i društva“ te kako bi se učinkovito pokušalo pomoći u rješavanju bremenitih obiteljskih problema. Pokrenuta inicijativa može biti veliki izazov i odgovornima u hrvatskom dušobrižništvu u Njemačkoj, ali i odgovornima u domovinskoj Crkvi i društvu kako bi se više pozornosti posvetilo upravo toj sve zahtjevnijoj tematici. Ne postaje li to veliki izazov i u dolazećoj korizmi? **Urednik**

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Naše vrijeme i život u Božjoj ruci

Poštovane čitateljice i čitatelji! Iskustvo nedavne katastrofe potiče nas na poniznost. Nužda potiče na molitvu, ali nas također potiče na pomaganje. Kako bi inače ljudi bili tako pripravi činiti dobro neovisno o vjerskoj pripadnosti? Slika koja me je posebno dirnula bila je žalobna služba Božja kršćana, muslimana i budista pri kojoj su zaboravljene sve razlike između vjera. Skriva li se iza toga možda smisao katastrofe? Možda nas Gospodin time želi podsjetiti na našu prolaznost. Možda nas suočenje s našom prolaznošću poučava da ne mislimo samo na naše vlastite potrebe i življenje na račun prirode i bližnjih. Možda treba čovječanstvu biblijsko upozorenje u ovome vremenu terora i nepovjerenja prema bližnjima. Ne znamo što će se sve u ovoj godini dogoditi, ali znamo i vjerujemo u biblijsko obećanje, da onima koji ljube Boga, Bog okreće sve na dobro. Bogu je sve poznato, naš izlazak, naše bivstvovanje i naš kraj.

On svime upravlja i sve vodi kroz vrijeme k vječnosti. Na početku korizme stvorimo odluku da ćemo učiniti sve da „čovjekoljublje Božje“, „dobroćivost“ i „ljubav Božja“ uzmu obličje u ovom svijetu bez ljubavi, u kojem umire od hladnoće toliko mnogo ljudi (Phil Bosmans). Kako i mi možemo pomoći nastradalima, osim molitvom? Neka svatko od nas odgovori na postavljeno pitanje. Kršćani su pozvani da u korizmenom vremenu na najbolji način iskažu svoju solidarnost s čitavim svijetom. Molimo se svakodnevno za sebe i za sve ljude. Učinimo sve što je u našoj moći da se naš život ne svede samo na tjelesne i materijalne potrebe. Zalažimo se za takav svijet u kojem će se čuti poruka Božja. Ne zaboravimo da su naša imena upisana u dlan Božje ruke i da su naši dani i godine uvedene u Božju knjigu života. Vjeruj u novi Božji svijet i dopusti Bogu da ga stvara po tebi u ovoj godini po molitvi, pokori, odricanjima i dobrim djelima. **Vaš fra Josip Bebić**

Diplomati se moraju zauzeti za dobro

Danas Sveta Stolica ima diplomatske odnose sa 174 države. Uz njih, tu su još i Europska zajednica i Suvereni vojni malteški red, te dvije misije s posebnim obilježjem: misija Ruske federacije i Ured Organizacije za oslobođenje Palestine (PLO).

Papa Ivan Pavao II. u Vatikanskoj je palači, u dvorani „Sala Regia“ 10. siječnja primio članove Diplomatskog zbora akreditiranog pri Svetoj Stolicu. Kao i uvijek, Papa je zemljama s kojima Vatikan ima diplomatske odnose, ali i ostalim državama, iznio crkveno viđenje prilika na društvenom i političkom planu u svijetu. U toj je prigodi, po običaju, Svetoga Oca pozdravio došavši Diplomatskog zbora veleposlanik San Marina Giovanni Galassi.

Izražavajući zadovoljstvo zbog susreta, Papa je ipak morao spomenuti da radost pomućuje neviđena prirodna katastrofa koja je 26. prosinca 2004. pogodila azijski jugoistok, dosižući čak do obala istočne Afrike. „I druge su tragedije bile uzrokom velikih žalosti, kao što su terorizam u Iraku i drugim državama svijeta, atentat u Madridu, teroristički pokolj u Beslanu, neljudska nasilja na području Darfura u Sudanu, te neviđena zlostavljanja i zločini na području Velikih jezera“, rekao je Papa, ali i podsjetio na Isusovo rođenje u Betlehemu, koje ulijeva i daje jamstvo i nadu, te pruža poruku života. Crkva, budući da je prisutna u cijelome svijetu, sudjeluje i u patnjama i u nadama svijeta država svijeta. Ona se ne osjeća kao stranac u nijednom narodu, jer „posvuda gdje živi jedan kršćanin koji je njezin član, živi cijelo tijelo Crkve“. Štoviše: gdje god se nalazi jedan čovjek, tamo Crkva osjeća jaku bratsku povezanost. Stoga upravo u veleposlasticima Crkva vidi najprikladnije sugovornike koji svojim diplomatskim služenjem nastoje pomoći u nadilaženju granica i spajanju ljudi i vlada, tragajući za većim općim dobrom.

Štitite život!

Nitko ne smije dopustiti zlu da ga pobijedi, a protiv zla najbolje se boriti dobrom. Zato je Papa podsjetio da na moralnom i društvenom području zlo ima lice sebičnosti i mržnje koje samo ljubav može pobijediti. Kao prvi izazov danas Ivan Pavao II. naveo je izazov života. Život je prvi

dar kojega je Bog dao čovjeku, prvo bogatstvo u kojemu čovjek uživa. Crkva naviješta „evanđelje života“. Država pak kao prvu zadaću ima upravo zaštitu i promicanje ljudskoga života. „Suprotstavljena stajališta sučeljavaju se o temama pobačaja, umjetne oplodnje, korištenja staminalnih stanica ljudskih zametaka u znanstvene svrhe, kloniranja. Stajalište Crkve — koje se oslanja i kojemu pomažu i razum i znanost — jasno je: ljudski zametak je subjekt koji je isti kao čovjek koji se rađa i čovjek koji se rodio te se razvija. Zato na tome području, na području ljudskoga života ne postoji ništa etički dopustivo što bi smjelo kršiti njegov integritet i dostojanstvo. Pa čak i znanstveno istraživanje koje bi degradiralo zametak na „laboratorijsko sredstvo“, upozorio je Papa, nije dostojno čovjeka. Svetište života danas je obitelj. Nju često ugrožavaju društveni i kulturni čimbenici koji vrše pritisak, a u nekim državama čak su i zakoni oni koji joj ne idu u prilog. Obitelj se temelji na zajednici muškarca i žene koji su u braku. Zato je potrebno, rekao je veleposlasticima Papa, da zakoni ne idu protiv obitelji, već da je štite te završi: „Dobrim pobijedi zlo.“

Svijet treba kruha i mira

Kao drugi izazov Sveti Otac je veleposlasticima naveo kruh. Zemlja, koju je Bog dao čovjeku, daje hrane u izobilju za sve stanovnike, sadašnje i buduće. Unatoč tome, podaci o gladi u svijetu dramatični su: stotine milijuna ljudi teško su pogođeni neishranjenošću, a svake godine milijuni djece umru zbog gladi i njezinih posljedica. Crkva je jako zainteresirana za rješenje toga problema, što je pokazala i sudjelovanjem državnoga tajnika Svete Stolice kardinala Angela Sodana na zasjedanju o gladi i siromaštvu u New Yorku 20. rujna 2004. No, uz svu pomoć vlada i nevladinih organizacija, potrebno je „široka moralna mobilizacija javnosti“, a još više odgovornih političara, nadasve onih zemalja koje su dosegle standard zadovoljavajućeg stan-

darda. Socijalni nauk Katoličke Crkve je jasan: dobra zemlje namijenjena su svima. To ne znači opravdavanje „kolektivističkih oblika ekonomske politike“, već znači snažno zauzimanje za pravednost i odlučni napor za solidarnost.

Manji izazov nije niti izazov mira. Mir je najviše dobro i o njemu ovisi postizanje brojnih drugih osnovnih ciljeva. Mir je san svih naraštaja, a toliko je sukoba i ratova koji još traju. Tim tragičnim zlima priključuje se i okrutan i neljudski fenomen terorizma, zla koje je doseglo svjetske dimenzije koje prethodni naraštaji nisu upoznali. „Vi, diplomati, vi ste ljudi mira. Vi znate kojim i kolikim sredstvima međunarodna zajednica raspolaže da bi jamčila mir ili da bi do njega dovela“, rekao je Papa i podsjetio ih na sve napore koje čini on osobno, ali i diplomacija Svete Stolice, kako bi čovječanstvo živjelo u miru. Ivan Pavao II. nije mogao propustiti i ne spomenuti izazov slobode. „Znate i sami, gospode i gospodo veleposlanici, koliko mi je na srcu ova tema, upravo zbog povijesti naroda iz kojega dolazim. No, ona je draga jamčno i vama koji ste zbog svoje diplomatske službe opravdano ljubomorni na slobodu naroda koje predstavljate, te pozorni u njezinoj obrani. Sloboda je, ipak, nadasve pravo pojedinca“, rekao je Sveti Otac podsjećajući na Opću deklaraciju o pravima čovjeka Ujedinjenih naroda. Sveta je sloboda pojedinaca, ali sveta je i sloboda država, koje moraju biti slobodne i koje moraju — osim života — štititi upravo slobodu. No, u mnogim državama vjerska sloboda ne postoji ili pak nije dovoljno priznata, upozorio je Papa i dodao da žudnju za slobodom ipak nitko ne može ugušiti. **M.K.**

Tijekom 2004. Sveta Stolica potpisala je Sporazum o odgoju i vjeronauku sa Slovačkom; a potpisan je i Konkordat s Portugalom. Ratifikacijski ugovori razmijenjeni su sa slobodnim gradom Bremem, njemačkom pokrajinom Brandenburg, Slovenijom i Paragvajem.

U Hrvatskoj siromašna jedna trećina stanovništva

Središnji liturgijski događaj u domovinskoj Crkvi bila je završna jubilejska proslava 17. stoljeća od mučeništva sv. Stošije u subotu 15. siječnja u zadarskoj katedrali. Uz kardinala Josipa Bozanića kao izaslanika Svetoga Oca bili su nazočni brojni nadbiskupi i biskupi.

U Hrvatskoj će uskoro početi djelovati katoličko sveučilište. U Zagrebu u prostorijama nadbiskupije održana je konzultirajuća sjednica o osnivanju katoličkog sveučilišta. Predsjednik povjerenstva dr. Ivan Šaško okupio se s članovima 12. siječnja, a nazočan je bio i kardinal Josip Bozanić. Svrha osnivanja katoličkog sveučilišta je odgovor izazovima i potrebama trenutka ostajući vjaran nezamjenjivoj ulozi Katoličke Crkve u Hrvatskoj, osobito njezinoj ulozi na području kulture i obrazovanja.

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske dr. Ivo Sanader zahvalio se na božićnim i novogodišnjim čestitkama kardinala Josipa Bozanića i drugih crkvenih dužnosnika.

Zabrinjavajući su rezultati istraživanja Centra za socijalni nauk Crkve i Hrvatskoga Caritasa koji su predstavljeni javnosti. Prema tim rezultatima u Hrvatskoj je siromašna jedna trećina stanovništva, njih 29,2 posto. Jednoj četvrtini kad podmire životne troškove ostane 500 kuna mjesečno. Istraživanja su pokazala da Hrvatskoj prijeti dugoročno siromaštvo.

Središnji liturgijski događaj u domovinskoj Crkvi bila je završna jubilara proslava 17. stoljeća od mučeništva sv. Stošije u subotu 15. siječnja u zadarskoj katedrali. Uz kardinala Josipa Bozanića kao izaslanika Svetoga Oca bili su nazočni brojni nadbiskupi i biskupi. Sv. Stošija u Zadru se štije od 9. stoljeća. Okupljala je uvijek živu Crkvu.

Molitva i pomoć za žrtve tsunamija

Diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine prikupljana je pomoć i služene su mise za žrtve tsunamija. Predsjednik Hrvatskog Caritasa zagrebački pomoćni biskup Josip Mrzljak predvodio je 14. siječnja u zagrebačkoj katedrali molitvu za žrtve tsunamija i njihove obitelji. Molitva u Zagrebu održana je na poziv Caritasa Europe, te je istodobno organizirana u Bruxellesu i po cijeloj Europi. Na molitvi u zagrebačkoj katedrali okupilo

se mnoštvo vjernika, ravnatelj Hrvatskog Caritasa mr. Ivan Milovčić, kao i Caritasovi djelatnici koji su predvodili molitvu vjernika.

Prema izvješću do 7. siječnja Hrvatski Caritas prikupio je 690.000 kuna pomoći za postradale od tsunamija.

Predsjednik Caritasa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine banjalučki biskup Franjo Komarica pozvao je sve djelatnike Caritasa BK BiH kao i djelatnike biskupijskih te lokalnih i župnih Caritasa BiH da se pridruže zajedničkoj molitvenoj akciji svih dru-

pravoslavni vjernici slavili su Božić u Puli u franjevačkoj crkvi.

S božićnim pjesmama nastavljeno je promicanje liturgijskog pjevanja i dječjih župnih zborova na zlatnim harfama u biskupijama i nadbiskupijama.

U Novom Sadu održan je ekumenski božićni koncert na kojem su sudjelovale sve kršćanske Crkve iz grada i okolice. Nazočni su bili predstavnici Katoličke Crkve i Subotički tamburaški orkestar pod vodstvom Stjepana Jaramazovića.

U domovinskoj Crkvi nastoji se oko promicanja liturgijskog pjevanja



Snimio: A.O.

gih djelatnika biskupijskih i nacionalnih Caritasa Europe za žrtve tsunamija u jugoistočnoj Aziji.

U Istri u Pazinu osnovano je Katoličko društvo prosvjetnih djelatnika Istre „Mons. Antun Hek“.

Rekordnih 17 bračnih vikenda

Godišnji sabor Hrvatske zajednice bračnih susreta održan je u Zagrebu u nazočnosti više od 400 sudionika. Rečeno je da je u protekloj godini održano 17 bračnih vikenda što je rekordan broj. Na njima je sudjelovalo 190 bračnih parova, 14 svećenika i 2 redovnice.

Diljem Crkve u domovini proslavljen je blagdan Tri kralja. Vjernici istoga obreda kako Katoličke tako i drugih Crkava proslavili su Božić po julijanskom kalendaru. Makedonski

U Međugorju je uoči Nove godine više od desetak tisuća mladih iz tridesetak država cijeloga svijeta sudjelovalo na misi zahvalnici. Misno slavlje predvodio je župnik o. Branko Radoš u koncelecijaciji s pedesetak svećenika.

Pastoralni plan za sljedeću godinu

Biskupi splitske metropolije zasedali su u Splitu 3. siječnja u novoobnovljenoj zgradi Nadbiskupije. Uz domaćeg biskupa dr. Marina Barišića, nazočni su bili dubrovački dr. Želimir Puljić, šibenski Ante Ivas, kotorski Ilija Janjić, dok je odsutan bio hvarski Slobodan Štambuk. Posebnu pozornost posvetili su pastoralnim programima u svojim biskupijama u „Godini euharistije“. Na susretu je sudjelovao i generalni tajnik sinode biskupa u Rimu nadbiskup Nikola Eterović. **A.O.**

RAZGOVOR S ODVJETNIKOM ALOISOM KOVAČOM IZ OFFENBACHA U POVODU STUPANJA NA SNAGU NOVOG

Zakonom do integracije stranaca u

Odvjetnik Alois Kovač od 2002. godine posjeduje samostalni odvjetnički ured u Offenbachu. U razgovoru za „Živu zajednicu“, na koji se rado odazvao, pojasnio je najvažnije dijelove novoga Boravišnog zakona, poglavito ono što se posebno odnosi na ljude koji godinama borave u Njemačkoj, među kojima je i veliki broj Hrvata.



Snimio: A. Polegubić

Zakon zajedno dogovorile sve stranke

Žz: Od 1. siječnja ove godine u Njemačkoj je na snazi novi Boravišni zakon koji zamjenjuje stari Zakon o strancima. Zakon je prethodnih godina uvelike podigao prašinu kada su se dugo prepucavale stranke na vlasti i oporba, na kraju je prihvaćen i u lipnju prošle godine izglasan?

Alois Kovač: Oko tog je zakona (Aufenthaltsgesetz) bilo dosta nesporeda. Svaka je politička struja tim zakonom nastojala na neki način dobiti mogućnost utjecaja na pitanje što će biti s velikim brojem stranaca i doseljenika u Njemačkoj. CDU je zastupala svoja stajališta koja su u nekim pogledima bila poprilično restriktivna, SPD-u je bilo pretežito važno da se tim novim zakonom svakako otvori mogućnost da se u Njemačku dosele visokokvalificirani stručnjaci i da zemlja u natječaju za najpametnije širom svijeta postane atraktivna. Oko svega toga se dizala velika prašina, ali su se na kraju stranke ipak dogovorile što je jedan vrlo pozitivan pokazatelj njemačke političke klime. Stvoren je kompromis po kojem se veliki dio dobrih i pozitivnih pravila iz starog Zakona o strancima nije promijenio. To znači da je boravišni status za osobe koje su već dugo u Njemačkoj u biti ostao isti, samo što će se ubuduće malo drukčije zvati. Postignut je također i kompromis oko tzv. razloga za dobivanje statusa izbjeglice, kao što je npr. nedržavni progon u matičnim državama ili progon koji je specifičan po pripadnosti spola, što u prvom redu vrijedi za žene.

Žz: U čemu je osnovna razlika između starog i novog zakona?

Alois Kovač: Osnovna je razlika u tome da novi Boravišni zakon veliki naglasak stavlja na strance koji više neće biti shvaćeni kao izolirana skupina, koja bi trebala na neki način ovdje raditi, plaćati porez, ali koja nije uklopljena u društvo. Novi zakon stavlja naglasak na tzv. integraciju, a to znači da se strancima kao glavni uvjet za dobivanje trajnog statusa boravka u Njemačkoj postavlja uvjet da dobro poznaju njemački jezik, da su spremni prihvatiti njemačku kulturu te shvatiti i naučiti osnove njemačkog društvenog i pravnog poretka. To bih svakako označio kao temeljnu razliku između starog i novog zakona. Zsigurno postoje i drugi detalji koji se razlikuju, ali ključna je uloga tog novog zakona u smislu integracije stranaca u njemačko društvo.

Žz: Iako zakon posvećuje prostor azilantima, ipak je zanimljiviji po onome što se odnosi na ljude koji godinama borave u Njemačkoj, među kojima je i veliki broj Hrvata?

Alois Kovač: Naravno da se zakon u velikoj mjeri odnosi i na naše ljude. Nijemci često ističu kako su Hrvati, koji godinama žive u Njemačkoj, u biti već integrirani u njemačko društvo. Prihvaćeni su od njemačkih prijatelja i prijatelja drugih naroda koji ovdje žive. Iz tog razloga za Hrvate dobivanje tog trajnog boravišnog statusa — stalne dozvole nastanjenja (Niederlassungslaubnis) neće predstavljati problem. Trebat će jedino otići u nadležnu službu za strance te zatražiti upis nove titule u putovnicu.

„Ne traži se asimilacija“

Žz: Što se prije svega želi postići novim zakonom?

Alois Kovač: Već sam jednim dijelom istaknuo kako se prije svega želi postići još bolja i jača integracija stranaca u njemačko društvo. Osoba koja ovdje živi i radi mora biti svjesna da to može postići samo na trajni način; ako dovoljno dobro vlada njemačkim jezikom i ako je upoznata s kulturom zemlje domaćina i ako tu kulturu prihvaća. Svakako se tim zakonom ne traži da se stranci u Njemačkoj asimiliraju, da prihvate njemačke običaje i da zaborave korijene zemlje iz koje potječu. Međutim, ipak nam mora biti jasno da će najveći broj ljudi koji ovdje žive i rade, pogotovo koji su ovdje rođeni i školovani, najvjerojatnije tu trajno i ostaniti. I stoga je sasvim normalno da uz svoju hrvatsku kulturu i hrvatske korijene prihvate i njemačku kulturu i njemačke zakone. U tom smislu bi svakako trebalo voditi računa i o mogućnosti dobivanja legalnog dvojnog hrvatskog i njemačkog državljanstva. To svakako ne bi značilo da ti ljudi bivaju izgubljeni za hrvatski narod, nego im se tako pruža mogućnost da se još jače i još aktivnije uključe u tokove njemačkog društva, politički se angažiraju, a za svoju zemlju pritom nipošto nisu izgubljeni, štoviše oni tako predstavljaju njezin dobitak. Oko tog pitanja bi se svakako trebale dogovoriti Hrvatska i Njemačka jer bi to bilo u obostranom interesu. Na taj bi način naši ljudi koji ovdje žive mogli uvelike doprinositi i svojoj matičnoj zemlji i zemlji useljenja.

njemačko društvo

Žz: Sukladno zakonu Njemačka će nastojati financijski pomoći doseljenicima posebno investiranjem u učenje njemačkog jezika?

Alois Kovač: Zakon predviđa u okviru zakonskih uredbi koje će također imati zakonsku snagu u pogledu na integracijske propise da država velikim dijelom financira jezične integracijske tečajeve, s kojima se također krenulo 1. siječnja 2005. Stranci će u nekim slučajevima imati obvezu participirati za 600 sati sveukupnog trajanja tečaja njemačkog jezika i te-

To će zamijeniti dosadašnje titule „Aufenthalsbewilligung“, „Visum“, „Duldung“, „Aufenthaltsbefugnis“. Sad će, dakle, sve to biti sadržano u toj jednoj ograničenoj dozvoli boravka koja će se zvati „Aufenthaltserteilnis“. „Niederlassungserlaubnis“ bi označavao stalnu dozvolu nastanjenja, a ima značaj kojeg su dosad imale „unbefristete Aufenthaltserteilnis“ i „Aufenthaltsberechtigung“, što znači da će stranac koji bude u posjedu takve stalne dozvole nastanjenja, imati mogućnost neograničenog kretanja u

Njemačkoj, nastanjenja bilo gdje u Njemačkoj te potpuno neograničenog vršenja bilo koje poslovne djelatnosti. „Niederlassungserlaubnis“ će dobiti najveći broj naših ljudi, ako već više desetljeća žive u Njemačkoj. Uvjeti za dobivanje „Niederlassungserlaubnis-a“ se mo-

Novi zakon stavlja naglasak na tzv. integraciju, a to znači da se strancima kao glavni uvjet za dobivanje trajnog statusa boravka u Njemačkoj postavlja uvjet da dobro poznaju njemački jezik, da su spremni prihvatiti njemačku kulturu te shvatiti i naučiti osnove njemačkog društvenog i pravnog poretka.

gu otprilike usporediti s uvjetima koje je stranac trebao ranije ispuniti za dobivanje „unbefristete Aufenthaltserteilnis“ ili „Aufenthaltsberechtigung“.

Žz: Hoće li oni stranci koji posjeduju „unbefristete Aufenthaltserteilnis“ i „Aufenthaltsberechtigung“ odmah morati ići da im se titula promijeni u „Niederlassungserlaubnis“?

Alois Kovač: Navedene titule imaju status neograničenosti. Niti jednom strancu, koji je sada u posjedu jedne od tih dviju titula, ne prijeti bilo kakva posljedica ako on nije u stanju u kratko vrijeme promijeniti svoj boravišni naslov u „Niederlassungserlaubnis“. Očekuje se da će u glavnini slučajeva nadležni uredi za strance taj problem riješiti tijekom 2005. godine. Poželjno je da se zainteresirani jave nadležnoj redarstvenoj službi te da dogovore termin za prepisivanje u putovnicu stare u novu titulu.

Zakon posebno povoljan za studente

Žz: Izgleda da će se ubuduće u Njemačku bez problema moći useljavati samo visokokvalificirana radna snaga, jer i dalje ostaje na snazi zabrana

dolaska u Njemačku polukvalificiranim i nekvalificiranim koja je izrečena još u studenom 1973. godine?

Alois Kovač: Zabrana ostaje i dalje na snazi. Njemačkoj je u prvom redu u interesu da se ovdje doseli visokokvalificirana radna snaga. Pritom će ti ljudi također ispunjavati određene uvjete. Morat će npr. zarađivati dva puta više od najmanje stope izdvajanja za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Dakle, radi se o osobama koje će njemačkim poreznim službama donijeti veliki priljev novca, koje će pritom napraviti veliki promet, ali i koje će unaprijediti Njemačku i na znanstvenom planu. No, ne može se u potpunosti reći da polukvalificirani i nekvalificirani uopće ne mogu dolaziti u Njemačku. Osobe koje žele investirati u Njemačku, koje imaju inovativne ideje, koje ovdje otvore poduzeća, također mogu zatražiti „Niederlassungserlaubnis“. U pravilu se tim osobama odobrava trajno nastanjenje ako investiranju milijun eura i uz to zaposle deset djelatnika. Međutim, i tu postoji zakonska iznimka kada i za manje svote nadležni službenik može dati pozitivnu prosudbu. Za daljnje upute bi se svakako trebalo informirati kod socijalnih radnika, odvjetnika, drugih institucija ili izravno iz samog teksta zakona.

Žz: I za kraj: što je sa strancima koji studiraju u Njemačkoj? Kakva je situacija oko njihova daljnjeg pravnog ostanka u Njemačkoj?

Alois Kovač: Glede ovog pitanja zakon se zasigurno promijenio na bolje. Primjerice po novom zakonu stranac može zatražiti da ga se primi u Njemačku na studij. Ako uredno položi sve ispite, novi mu Boravišni zakon daje mogućnost pobrinuti se maksimalno godinu dana oko pronalazanja posla u Njemačkoj. Po starom zakonu nakon završetka studija morao je nužno napustiti zemlju. Ako ga je njemačko poduzeće spremno zaposliti, on ima također mogućnost trajnog nastanjenja u Njemačkoj. Tako je Njemačka pokazala svijetu da želi sudjelovati u natječaju za najbolje umove, želi ih ovdje dovesti, platiti im školovanje, a onda umjesto da ih vrati u njihove zemlje, kao što je to bilo ranije, sada im daje priliku da se zaposle i na njemačkom tržištu te da tako koriste Njemačku. U skladu s tim, mogu reći da je zakon vrlo povoljno postavljen u odnosu prema strancima studentima.

Razgovorao: Adolf Polegubić

Ubuduće samo dvije dozvole boravka

Žz: Zakon dosadašnje dozvole boravka reducira na dvije: „Aufenthaltserteilnis“ i „Niederlassungserlaubnis“. Na što se odnosi jedna, a na što druga?

Alois Kovač: „Aufenthaltserteilnis“ će ubuduće označavati ograničenu dozvolu boravka, što znači dozvolu boravka koja pokazuje da je status dotičnoga u Njemačkoj samo privremen.

PORUKA PAPE IVANA PAVLA II. ZA 90. SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA

Selilaštvo i pitanje mira

1. Svjetski dan selilaca i izbjeglica koji ove godine nosi naslov „Selilaštvo i pitanje mira“ pruža prigodu da razmislimo o vrlo važnoj temi. Uistinu, ta tema puna suprotnosti svraća pozornost javnog mnijenja na prisilnu ljudsku pokretljivost i koncentrira se na neka vrlo aktualna problematična gledišta uzrokovana ratom i nasiljem, terorizmom i tlačenjem, diskriminacijom i nepravdom, s kojima se, na žalost, susrećemo u svakodnevnom izvješćivanju. Putem sredstava društvenog priopćavanja stižu i u naše kuće slike patnje, nasilja i oružanih sukoba, slike tragedija koje potresaju zemlje i kontinente, a često su time najjače pogođena najsiriromašnja područja. Tako jedna tragedija donosi sa sobom drugu nevolju.

U međuvremenu smo, na žalost, navikli gledati bezutješno lutanje beskućnika, očajno bježanje izbjeglica, pristizanje selilaca u bogatije zemlje, kako bi na bilo koji način riješili mnoge svoje osobne i obiteljske potrebe. Stoga se postavlja pitanje: kako govoriti o miru dok u brojnim regijama svijeta neprestano dolazi do napetosti? I na koji način pojava selilaštva može pridonijeti izgradnji mira među ljudima?

2. Nemoguće je zaniijekati da velik dio čovječanstva istinski čezne za mirom. Ta žarka želja potiče ljude kako bi poduzeli sve za izgradnju bolje budućnosti. Sve smo više uvjereni da zlo rata valja suzbijati u korijenu, jer mir ne znači jedino prestanak sukoba, nego je on također dinamičan proces koji uključuje dugoročno sudjelovanje cjelokupnog društva, od obitelji sa svim njezinim članovima preko škole do različitih nacionalnih i međunarodnih institucija i organizacija. Kulturu mira možemo i moramo zajednički izgrađivati, a njezin je cilj suprotstaviti se uporabi oružja i svakom obliku nasilja. U tom

smislu valja ljude osokoliti za geste opraštanja i konkretna nastojanja oko pomirbe. Suprotnosti i podijele treba prevladati jer će one svojim tražanjem smanjiti izgleda za bilo kakva rješenja. Posebno treba naglasiti da istinskog mira nema bez pravednosti i poštivanja ljudskih prava. Između pravednosti i mira postoji tijesna veza, kao što to ističe prorok u Starome zavjetu: „Opus iustitiae pax“ — „mir će biti djelo pravde“ (Iz 32,17).

3. Stvarati konkretne uvjete za mir, s obzirom na selioce i izbjeglice, znači prije svega ozbiljno se zauzeti za pravo na nastanjenost, dakle za pravo da se živi u miru i dostojanstvu u vlastitoj domovini. Svaka bi zemlja, zahvaljujući promišljenoj mjesnoj i

ju migrante. U tom pogledu već postoje međunarodni dogovori o zaštiti izbjeglica kao i onih koji u drugim zemljama traže utočište ili azil.

4. Nitko ne smije ostati ravnodušan pred životnim situacijama bezbrojnih selilaca! Ti su ljudi često izloženi na milost i nemilost dramatično proživljenih iskustava. Mediji prenose ganutljive i katkad stravične slike tih ljudi, djece i mladih, odraslih i starih iscrpljenih lica i očiju punih tuge i napuštenosti. U prihvatnim logorima oni su često prisiljeni na ozbiljna ograničenja. Međutim, valja također priznati pohvalno zauzimanje brojnih javnih i privatnih organizacija na tom području koje nastoje ublažiti zabrinjujuće stanje u različitim dijelovima svijeta.

Isto tako ne smije se propustiti žigosati trgovinu izrabljivača i beskrupuloznih osoba, što ljude, koji očajnički traže malo sigurniju budućnost, prepuštaju samima sebi ostavljajući ih u često neprihvatljivom stanju i posve nezaštićene. Svi oni koji se nalaze u kritičnoj situaciji trebaju brzu i konkretnu pomoć.

5. Usprkos navedenim problemima, svijet je selilaca u stanju dati svoj dragocjen doprinos učvršćenju mira. Selilaštvo može stvarno promicati susrete i razumijevanje među kulturama, osobama i zajednicama. Obogaćujući dijalog među kulturama, kako sam napisao u poruci za Svjetski dan mira 2001., „nužan je put u izgradnji jednog izmirenog svijeta“. To se ostvaruje ako se prema useljenicima postupa s poštovanjem koje priliči dostojanstvu ljudske osobe i kad se svim sredstvima promiče kultura prihvaćanja i kultura mira, koje uklanjaju razlike i traže dijalog, ne prepuštajući se ravnodušnosti kad su u pitanju vrednote. Iskrena solidarnost postaje darom i uvjetom mira.

Promicanjem stupnjevite integracije svih selilaca i prognanih — pri čemu valja poštivati njihov identitet i ujedno čuvati kulturnu baštinu naroda koji ih prihvaćaju — manje se izlaže opasnosti zbivanja useljenika u stvarna „geta“, u kojima će se osjetiti izoliranima od konkretnog društva te ih katkada može obuzeti želja da sami zavladaju teritorijem. ►

Nemoguće je zaniijekati da velik dio čovječanstva istinski čezne za mirom. Ta žarka želja potiče ljude kako bi poduzeli sve za izgradnju bolje budućnosti. Sve smo više uvjereni da zlo rata valja suzbijati u korijenu, jer mir ne znači jedino prestanak sukoba, nego je on također dinamičan proces koji uključuje dugoročno sudjelovanje cjelokupnog društva, od obitelji sa svim njezinim članovima preko škole do različitih nacionalnih i međunarodnih institucija i organizacija.

nacionalnoj upravi, poštenim i odmjerenim trgovinskim uvjetima te solidarnoj međunarodnoj suradnji, trebala biti u stanju svojim građanima, osim slobode govora i kretanja, omogućiti također zadovoljenje temeljnih potreba kao što su hrana, zdravlje, zaposlenje, smještaj i obrazovanje, jer u protivnom njihovo nezadovoljenje prisiljava mnoge ljude na iseljavanje.

Postoji bez sumnje i pravo na selilaštvo. Ovo pravo obznanio je bl. Ivan XXIII. enciklikom „Mater et magistra“, proglašivši dobra ovoga svijeta univerzalnima (usp. br. 30 i 33). Naravno, zadaća je vladâ regulirati rijeku selilaca krajnje poštujući dostojanstvo osoba i potrebe njihovih obitelji te uzimajući u obzir zahtjeve onih sredina koje prihvaća-



► Kad se „različitosti“ susreću i međusobno dopunjuju, tad one utemeljuju „zajednicu različitosti“. Na taj se način otkrivaju zajedničke vrijednosti svake kulture koje ujedinjuju a ne razdvajaju, vrijednosti ukorijenjene u samom tlu ljudskosti. To potiče razvitak plodnog dijaloga koji će utrti put međusobnoj i stvarnoj toleranciji punoj poštovanja spram posebnosti svakog pojedinca. U tom

Nitko ne smije ostati ravnodušan pred životnim situacijama bezbrojnih selilaca! Ti su ljudi često izloženi na milost i nemilost dramatično proživljenih iskustava.

selioci i izbjeglice kao i ljudi koji ih primaju, neumorno zauzimati za izgradnju mira nadahnjujući se snagom milosti. Nitko ne smije ostati rav-

nodušan prema nepravdama niti se dati obeshrabriti pred problemima i poteškoćama.

Ako svi budu dijelili „san“ o svijetu mira i ako se bude cijenio vrijedan doprinos selilaca i izbjeglica, tada će čovječanstvo sve više postajati univerzalna obitelj, a naš svijet istinski „zajednički dom“.

7. Isus nam je svojim životom i smrću na križu pokazao put kojim moramo ići. Svojim nas je uskrsnućem uvjerio da će dobro uvijek slaviti pobjedu nad zlom te da će svi naši naponi, naša trpljenja, koja sjedinjena s njegovim trpljenjem, prikazuju nebeskom Ocu, pripomoći ostvarenju sveopćeg plana spasenja.

U ovom čvrstom uvjerenju pozivam sve vas koji pripadate širokom krugu selilaca da budete nositelji mira. Na tu nakanu posebno molim. Dok zazivam majčinski zagovor Marije Majke jednorodnoga Sina Božjega koji je postao čovjekom, podjeljujem svima i svakome pojedinom svoj blagoslov. ■

Uz Papinu poruku za Iseljenički dan (26. prosinca 2004.)

U izgradnji Božjeg zajedništva i mira

Uz Papinu poruku za Iseljenički dan, koji se slavio na blagdan Svete Obitelji, svoju poruku uputili su ravnatelj Hrvatske inozemne pastve Pero-Ivan Grgić i mons. dr. Želimir Puljić, biskup dubrovački i predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za inozemnu pastvu. U poruci se između ostalog kaže:

Braćo i sestre,

Ove se godine po devedeseti put slavi Iseljenički dan. U toj prigodi Papa u svojoj poruci povezuje selilaštvo s pitanjem mira. Budući da je u naše vrijeme selilaštvo veoma brojno i još se iz dana u dan povećava, kako zbog gospodarskih razloga tako i zbog različitih oblika nepravdi i nasilja, ono u sebi nosi također veliki pozitivni potencijal za susret kultura, vjera i naroda za postizanje međusobnog upoznavanja, prihvaćanja i povjerenja. Svjedoci smo što tomu nasuprot sa sobom nose predrasude, isključivost, mržnja i nepravde: to su ratovi, progonstva, teror, glad i druga zla. „Kulturu mira“, veli Sveti Otac, „možemo i moramo zajednički izgrađivati“ (1).

Naše konkretne mogućnosti su najčešće u neposrednoj okolini: obitelji, radnom djelokrugu, župnoj, mjesnoj ili mjesnoj zajednici itd. U svakoj od njih možemo dati svoj doprinos boljem razumijevanju i učvršćivanju uzajamnog povjerenja. A do njih se najjedno-

stavnije dolazi putem ljudskog kontakta, razgovora i međusobnog pomaganja. Dobre geste, makar bile i male, pripomoći će zbližavanju. Stoga je važno ne povući se samo u se, samo u jednu zajednicu, ne ostati ravnodušan prema ljudima oko sebe, posebno onima u nevolji i ne rezignirati nad pojedinim negativnim pojavama. Ako osobno možemo podići samo jedan glas protiv nepravde, učiniti jedno malo dobro djelo, zajedno možemo postići mnogo, mnogo više. Takvo nas je iskustvo pratilo u našoj Crkvi, a isto smo doživjeli i kao narod tijekom Domovinskog rata u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini. (...)

Rodenje Sina Božjega u Betlehemu jest ostvarenje Božje želje da bude zajedno sa svojim stvorenjem. A poruka Isusova naviještanja s pozivom na obraćenje ima jedan cilj, privesti čovjeka i ljudsku zajednicu u zajedništvo s Bogom. Svoje nasljedovanje Isusa najbolje ćemo svjedočiti radeći na zbližavanju i razumijevanju među ljudima, privodeći ih u zajedništvo s Bogom.

Povezani sa svima vama do kojih će doprijeti ova poruka, i s vama u tuđini i s vama u Domovini, želimo obilježiti Božjeg blagoslova i božićne milosti. Neka vas poruka Svetoga Oca za Iseljenički dan ohrabri te se i vi djelotvorno uključite u izgradnju boljeg svijeta, svijeta Božjeg zajedništva i svijeta mira. ■

HKM GÖPPINGEN

U vjeri i vjernosti

Hrvatska katolička misija Göppingen kao samostalna misija djeluje od 1968. godine, a broji do 3000 vjernika.

Hrvatska katolička misija Göppingen (Kirchstr. 22, 73033 Göppingen, tel. 07161 69798, fax. 07161 69577; Reussensteinstr. 5, 73312 Geislingen, tel. 07331 62783) osnovana je po svoj prilici 1968. godine, a broji do 3000 vjernika. Misiju su dosad vodili vlč. Anton Odak, vlč. Stipe Dukić, vlč. Marijan Bevanda, vlč. Ivica Komadina, vlč. Mile Miljko, o. dr. Antun Bilokapić, o. Franjo Zelenika, o. dr. Stipe Nosić, a od 2003. godine misiju vodi o. Ivan Gavran. Kao tajnik u misiji djelovao je Marko Skenderović, a od 1980. najprije kao pastoralni suradnik, a kasnije kao pastoralni referent, djeluje Branko Galić.

Jedna od najstarijih hrvatskih misija u biskupiji

Misija obuhvaća teritorij od dva crkvena dekanata, dekanat Göppingen i dekanat Geislingen. Iako je nedavno proslavila 35. obljetnicu postojanja, još uvijek nije posve jasan datum početka njezina samostalnog djelovanja. No, jasno je da se radi o jednoj od najstarijih hrvatskih katoličkih misija u biskupiji Rottenburg-Stuttgart. U misiji je od 1962. godine do 2004. bilo 836 krštenja, sakrament pričesti primile su 344 osobe, sakramentu potvrde prisupilo je 446 osoba, a vjenčana su 254 bračna para.

Mise se na hrvatskom jeziku služe svake nedjelje u crkvi sv. Marije u



Voditelj misije
fra Ivan
Gavran

Geislingenu u 12 sati te u crkvi sv. Marije u Göppingenu u 14 sati. U misiji djeluju dva župna zbora, jedan u Geislingenu, a drugi u Göppingenu. Uz redovite pastoralne djelatnosti, koje se odvijaju u misiji, posebno se vodi računa o vjerskoj pouci djece i mladih. U misiji djeluje i molitvena skupina koja se okuplja srijedom u Geislingenu, a petkom u Göppingenu. Također se održavaju i redovni susreti s mladima u sklopu kojih se drže predavanja i potiče ih se na otvorenost i razgovor. Tu su također i susreti s čitačima. Za vrijeme voditelja misije vlč. Miljka 1984. konstituirano je crkveno misijsko vijeće, i to za područje Göppingena i za područje Geislingena. Do 1992. godine vijeće je radilo u formi povremenih zasjedanja. Članovi su bili zauzeti u svim važnijim poslovima i organizacijama te je uvijek bilo određeno predstavničko tijelo misije.

Djeluju i odbori, primjerice za proslave, hodočašća. U misiji djeluje i šest djelatnika pričesti. Aktivna je ta-

kođer i ministrantska skupina. U početku je u misiji djelovala folklorna skupina „Đakovština“. Matica hrvatska pokušava ponovno oživjeti folklor te organizira probe za jednu skupinu u Geislingenu, a za drugu u Göppingenu. Vodi ih Jadranka Slavić.

Važnost odgoja djece i mladih

Na području misije, u Deggingenu, nalazi se jedno od poznatijih marijanskih svetišta u biskupiji. To je svetište „Ave Marija“ o kojem brigu vode franjevci kapucini. Hrvati katolici su prvi put organizirano hodočastili u svetište 1976., a hodočašće je vodio vlč. Marijan Bevanda. Nakon toga u to svetište hodočaste svake godine na Duhovski ponedjeljak. Hodočašće obično počinje križnim putem u podnožju brda, a nakon toga se slavi svečano misno slavlje u samom svetištu. Godine 2000. svečano je proslavljeno jubilaro, 25. hodočašće, koje je priredio fra Marinko Vukman, tadašnji voditelj HKM Stuttgart-Mitte.

Za vrijeme voditelja misije vlč. Komadine pokrenuto je misijsko glasilo pod nazivom „U tuđini“, koje povremeno izlazi do danas. Prvi je broj izašao 1978. godine. Glasilo je našlo mjesta i na izložbi „Stoljeće hrvatske periodike u iseljeništvu 1900.–2000.“ u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u prosincu 2002. U misiji se uvijek isticala važnost rada s djecom i mladima. Tako je u tom smislu poduzimano mnogo društvenih i duhovnih inicijativa koje su imale za cilj pravilno ih usmjeriti i zbližiti. Uglavnom su sudjelovali u svim većim akcijama koje su zajednički poduzimane na planu hrvatske pastve u Njemačkoj, primjerice Biblijske olimpijade. Također su za vjernike organizirani susreti, duhovno-kulturna putovanja i duhovne obnove.

U sklopu aktualne reforme pastoralne u biskupiji Rottenburg-Stuttgart i HKM Göppingen je decentralizirana te su njezinim granicama stvorene dvije hrvatske katoličke zajednice, koje se kao zajednice drugoga materinskog jezika pripajaju dušobrižničkim jedinicama. Jedna se pripaja dušobrižničkoj jedinici u Göppingenu (Sv. Ma-



Vjernici za vrijeme mise u crkvi sv. Marije u Geislingenu

rija, Krist Kralj), a zove se Hrvatska katolička zajednica Göppingen. Dru- ga je na području dušobrižničke jedi- nice u Geislingenu (Sv. Marija, Sv. Se- bastijan i Sv. Ivan evangelist), a zove se Hrvatska katolička zajednica Geis- lingen. Za te zajednice izabrana su pastoralna vijeća koja će djelovati po istim statutima po kojima djeluju i nje- mačke teritorijalne župe. Za članove pastoralnog vijeća Hrvatske katoličke zajednice u dušobrižničkoj jedinici br.5/St. Maria u dekanatu Göppin- gen izabrani su: Zdenka Andrašec, Ankica Brnjić, Marko Marić, Adam Ognjanović, Marija Perić i Milan Tušek. Za članove pastoralnog vijeća Hrvatske katoličke zajednice u duš- obrižničkoj jedinici br.3/St. Maria u de- kanatu Geislingen izabrani su: Sandra



Poseban ures misnim slavljinama daju mini- stranti

Bašić, Dalibor Franjić, Cvita Grubeša, Danijel Grubeša, dr. Ivo Jolić, Ilija Ko- žul, Anto Majić i Marijana Šelo.

Razna područja djelovanja

Za vrijeme Domovinskog rata mi- sija je posebno bila aktivna na hu- manitarnom području. U Göppinge- nu djeluje socijalno savjetovanje koje vodi socijalni radnik Jakov Marić. Od 1987. ured djeluje u kući crkve- nih službi u Zieglerstr. 14 u Göppin- genu. U Geislingenu socijalno savje- tovanje vodi socijalni radnik Stjepan Tot, a ured se nalazi u misijskim pro- storijama. Organiziraju se i preda- vanja, izložbe i kazališne predstave. U misiji su djelovali i vokalno-instru- mentalni sastavi „Generacija” i „Mla- da generacija”. Od hrvatskih sport- skih društava valja spomeniti Nogo- metni klub „Croatia” iz Göppingena i Nogometni klub „Slavonija” iz Gei- slingena. Također djeluju i Hrvatske dopunske škole u Göppinegu i u Geislingenu.

Spomen knjiga o misiji

Misija je nedavno objavila i svoju spomen-knjigu pod nazivom „U vjeri i vjernosti — 35 godina Hrvatske kato- ličke misije Göppingen”, autora dr. fra Stipe Nosića. Svečano je predstavlje- na u subotu 27. listopada u dvorani „Jugendheim-a” u Geislingenu u orga- nizaciji Provincijalata franjevačke pro- vincije sv. Jeronima iz Zadra i HKM Göppingen. Bogati program, kojem je nazočio veliki broj posjetitelja, a među istaknutim gostima bila je generalna konzulica Generalnog konzulata RH iz Stuttgarta dr. Vera Tadić, započeo je hrvatskom himnom koju je izveo mi- sijski zbor pod ravnanjem pastoralnog referenta Galića i uz glazbenu pratnju Marije Perić. Potom je sve pozdravio voditelj misije o. Gavran. Generalna

kozulica dr. Tadić je preda- jući o. Gavranu prigodni dar izrekla riječi zahvale za sve dobro što su hrvatski sve- ćenici i hrvatske katoličke misije učinile i još uvijek čine diljem svijeta, posebno u vremenu kad Hrvatska nije bila samostalna država. O važnosti zapisane riječi go- vorio je autor spomen-knjige dr. o. Nosić istaknuvši pritom kako je ta vrijedna knjiga svjedočanst- vo jednog vremena i dokument o bo- ravku Hrvata katolika na tim prostori- ma. „Mnogi su zaslužni za ostvarenje ovog projekta. To su u prvom redu oni čija se imena i fotografije nalaze na prvim stranicama ove knjige. Oni su ostavili pisani trag u arhivu misije. To je i sadašnji misionar o. Gavran, fra Marijan Karaula, te drugi tehnički su- radnici. Spomenut ću one koji su sud- jelovali u pisanju ove knjige, i to re- dom kako im se prilozima nalaze u knji- zi. To su: Jakov Marić, Stjepan Tot, Branko Galić, Jozo Bešlić, Marija Pe-

rić, Ante Slavuj, Đuro Žuljević, Jozo Milušić, Zdenka Andrašec, Larisa Adamović, Ivan Grbavac i dr. Ivo Jo- lić.” Njemačke tekstove korigirala je Valerija Gall, sadašnja misijska tajni- ca. „Ne mogu posebno ne spomenuti dr. Jolića, koji je ne samo napisao vri- jedne priloge za knjigu, nego je i naj- više toga učinio oko organizacije nje- zinog tiskanja, a i ideja o tiskanju knjige potekla je na njegovu inicijati- vu”, kazao je o. Nosić zaključivši kako se tako dobio vrijedan dokument koji Hrvate podsjeća na život u toj misiji te svjedoči o tom životu. Knjigu je pred- stavio dr. Marko Dvoržak. O nekim upečatljivim događajima u misiji go- vorili su nazočni dosadašnji voditelji misije: vlč. Komadina, o. Zelenika i dr. o. Nosić, a svoju pismenu poruku

poslao je i vlč. Miljko. Di- jelove iz pjesme S.S. Kranjčevića „Mojsije” čitao je Jozo Bešlić, a pjes- mu D. Domjanića „Molit- va iseljenikova” čitala je Svjetlana Vujasić. Narod- no kolo iz Kraljeve Sutje- ske izvela je folkorna sku- pina Matice hrvatske iz misije. Dijelove šaljivih zapisa Petra Miloša „Lju-

di i događaji” čitao je đakon Ivan Grbavac, a prigodni recital „Ja domo- vinu imam” izveli su učenici Hrvatske dopunske škole iz Geislingena pod vodstvom učiteljice Anite Kalodera. Završnu „Hrvatsku molitvu” izrekao je pastoralni referent Branko Galić. Prog- ram je završio skladbama „Samo Bog je ljubav moja” i „Slava”, koje je iz- veo misijski zbor. Dio prihoda od pro- daje namjenjen je za potrebu hr- vatskih misionara u Africi. Nakon kul- turnog programa za sve je priređena okrepa za zajedničko druženje.

Tekst i snimke: A. P.



Pastoralni referent Branko Galić



Nastup misijskog mješovitog zbora



Piše: fr. Frano Prcela, O.P. (Chicago)

Vrijeme: loša vremena i/ili dobri trenuci

Svjesno živjeti znači živjeti zahvalno. Kad izgubimo tu svijest, raste opasnost da se umišljamo, postanemo neobazrivi, prekomjerni i arogantni.

Opetovano i bezbroj puta slušam(o), posebice oko prijelaza iz stare u novu godinu, kako nam je brzo i prebrzo prošlo vrijeme. Čak štoviše, kažemo da nam je vrijeme proletjelo i godina nam nepovratno odlazi. I iznova bivamo zatečeni i gotovo pogođeni i nostalgici, kako nam vrijeme neprestano izmiče našoj kontroli, dakle prolazi.

Što zapravo hoćemo s time reći kad kažemo da nam je vrijeme proletjelo? Moguće je više odgovora. Možda nam je nešto bilo lijepo pa je prebrzo prošlo i otišlo — upravo proletjelo. Ili je pak izvjesni vremenski razmak prošao, a mi nismo uspjeli ostvariti svoje planove, susrete i sl. Obadva odgovora sadrže u sebi izvjesnu nostalgiju ili žaljenje za vremenom, koje nam nije više na raspolaganju. U svakom slučaju, jedna takva konstatacija o prohujalom vremenu uvijek ima prizvuk naše ograničenosti a i nedosljednosti, nespojivosti naših želja i mogućnosti, naših previsoko postavljenih ideala i realnosti.

No, može li vrijeme uistinu brzo ili sporo proći? Ne teče li ono ravnomjerno i nezaustavljivo, poput pijeska u pješčanom satu? Minuta za minutom, sat po sat, dan po dan, i naravno godina za godinom. Naše razmišljanje i naš govor o vremenu, nije nikada tako učestao kao na kraju neke godine. Sve nam to pokazuje kako je riječ o jednoj tako evidentnoj, a opet tajnovitoj stvari: vrijeme.

Što se u vremenu i s vremenom sve ne događa?! Kao prvo, na vrijeme ne možemo utjecati, ono i bez našeg utjecaja dolazi, odlazi i prolazi. Ono se isto tako može provoditi ili ispuniti. I to vrijeme, govore neki, može se čak „ubiti“, a opet drugi kažu da vrijeme može i liječiti. Svemoćno vrijeme! A izgleda da se vrijeme zna i „izgubiti“, a najčešće nam se pak savjetuje da si uzmemo vremena. S druge strane navodno pak najveća nevolja s vremenom jest da ga nemamo dovoljno. Je li u tim našim navodjenjima poteškoća s vremenom stvarni problem vrijeme ili nešto drugo?

U svim našim obvezama i hektičnostima života, u najvećem slučaju mi smo ipak, htjeli priznati ili ne, kreatori tog našeg tzv. „odsutnog vremena“. Jer, svako, kronološki promatrano, popunjeno vrijeme automatski ne znači da je uistinu i ispunjeno vrijeme. Prenatranost obvezama nije samo po sebi ujedno i blagostanje smisla. Njega treba tražiti. Jednako tako je i s vremenom.

A vrijeme pred kraj svake godine kao da se razboli — od prebožićne hektičnosti i k tomu još dobije i silvestarsku groznicu. Zašto nam vrijeme izgleda svake godine kreće bolesno u novu godinu? Ne samo u to doba godine, nego ako je vjerovati vijestima i zaključcima većine svakodnevnih razgovora čini se kao da je dijagnoza prejasna. Naime, izgleda da je taj naš pacijent već dulje i gotovo stalno bolestan. Zapravo, kao da se taj pacijent, naše vrijeme, neprestano ne osjeća dobro. Dakle, loša vremena!

Tek rijetki kažu: prošli smo najgori, završila je izolacija i bolja se vremena naziru, i u svakom slučaju — kažu oni — bolje je nego prije nekoliko godina... Unatoč tome ipak većina naših suvremenika ostaje skeptična. Njihov je zaključak: prolazimo kroz teška, nejasna, loša vremena. Prije, sedamdesete i osamdesete godine, prije deset godina ili prije pet godina — to su bila još vremena. Tada nam je bilo privredno, politički ili osobno, puno bolje. Ali danas? Danas, su loša vremena?!

Što vremena čini lošim? Što čini vrijeme dobrim? Tko uopće može kompetentno reći koje je vrijeme dobro, a koja su vremena loša? Tko zapravo izriče presudu našem vremenu? Čini se da postoje dva mjerila koja su presudna u procjeni većine ljudi kakva su nam vremena: to su privreda i politika. Odlučuju li dakle stranke ili privredni koncerni, odnosno pojedini političari i novinari, imamo li dobra ili loša vremena? O čemu zapravo ovisi promjena vremena? Kad se događaju vremenski obrati — s

dobrog na loše, i iz loših u dobra vremena? Ima li nešto treće što određuje naš život odnosno naša vremena?

U više navrata Isus nas u evanđeljima poziva: „Budite — budni budite!“ U prvi mah neobičan zahtjev. Zasigurno ima trenutaka u životu u kojima je budnost zapovijed trenutka i zadaća koja se ne smije ignorirati. I ne baš bez razloga upravo taj poziv stoji na početku svake nove crkvene godine. Teološki promatrano taj poziv na budnost znači, da je Gospodin na putu, trebamo se pripremiti da ga prihvatimo kako bi i kod nas svratio. „Ne znate ni dana, ni časa.“ — kaže evanđelist. Jer, Gospodin svakodnevno dolazi, u svjetlu započetoga dana, u susretima ohrabrenja, u riječi koja me podiže, u darovanom zdravlju, koje nije samo po sebi jasno, u euharistiji, koja jača moj život — djelatno iščekivanje koje „nosi“ naše vrijeme.

Biti budan i bdjeti, znači svjesno živjeti (svoje vrijeme). Kao prvo svjesno živjeti znači živjeti zahvalno. To bi mogla biti svjesnost u smislu otkrivanja stvarnoga u mom životu, upravo otkrivajući svakodnevne (nezaslužene) darove, obdarenosti s vremenom i ljudima, sposobnostima i darovima; onim osobnim, svijeta i ljudi oko nas. Kad izgubimo tu svijest, raste opasnost da se umišljamo, postanemo neobazrivi, prekomjerni i arogantni. Kao drugi, svjesno živjeti znači razvijati kritičan pogled — kreativnu vjernost. To bi mogla biti svakodnevna svjesnost naših riječi, naših djela, našeg života, nas u vremenu. Kad znamo tko smo i gdje smo, već smo se odlučili za promjenu — pa i shvaćanje našeg vremena.

Stoga, uzmimo svi svaki dan iznova vremena za sebe. Time uzimamo sebe i uopće nama darovano vrijeme u svoje ruke. Tada nema ni prohujalog vremena niti izgubljenog vremena za druge — nego darovano vrijeme postaje dobijeno vrijeme, odnosno dvostruko darovano vrijeme — drugome i sebi!

Unsere Zeit und unser Leben liegt in Gottes Hand

Verehrte Leserinnen und Leser!

Gut und Böse, Licht und Dunkel, Positiv und Negativ verflochten sich unaufhörlich ineinander und kämpfen um die Übermacht. Das dem so ist, bezeugen die schrecklichen Nachrichten über die unvorhergesehene Katastrophe in Südostasien, die Ende letzten Jahres einige Millionen Menschen heimgesucht hat.

Der Tod hat dabei Einheimische und Touristen aus der ganzen Welt getroffen. Tagelang lagen die Leichen unter den Trümmern oder schwammen auf dem offenen Meer. Die Welt schaute erschrocken zu. Die täglichen Berichte der Medien bewogen Millionen von Menschen weltweit zur Solidarität. In die zerstörten Gebiete traf und trifft bis heute noch Hilfe aus der ganzen Welt ein. Die Welle der Solidarität war so groß, dass sogar die humanitären Organisationen überrascht waren von der Fülle finanzieller, materieller und moralischer Hilfe, die eintraf. Die Welt ist bei der Unterstützung der Opfer zusammengewachsen. Hunderte von Freiwilligen stellten sich für die Suche und die Bergung der Opfer zur Verfügung, viele Ärzte haben sogar ihre Praxen geschlossen, sind in das Katastrophengebiet geflogen, um den Kranken und Verletzten zu helfen — aber auch denen, in deren Seelen die Erlebnisse traumatische Spuren hinterlassen haben. Wer kann das Leid ermaßen, den Schmerz, die Ängste, die das Beben und die Flutwelle verursacht haben? Viele Augenzeugen waren so erschüttert, dass sie biblische Begriffe für ihre Erlebnisse verwendet haben und nicht nur Kinder, sondern auch Journalisten stellten die Frage: „Wenn es einen Gott gibt, warum ließ er so viele Menschen sterben?“ Besonders wir Christen stellen uns die Frage, warum Gott nicht auf die eine oder andere Weise eingegriffen hat, um diese Verunglückten zu retten — so wie Jesus mit einem Wort den Sturm über dem See Genezareth beruhigt hat.

Der Bischof Walter Kaspar sagt, dass Gott auch das Höchste im Universum übertreffe, dass er aber auch im Kleinsten gegenwärtig sei. Wenn dem so ist, dann sind diese Fragen nach Gottes Anwesenheit und nach

einer Erklärung berechtigt. Gibt es eine Antwort auf die Frage, ob diese Tragödie irgendeinen tieferen Sinn hat?

Ich selbst als gläubiger Katholik und Priester weiß darauf keine endgültige Antwort, aber ich glaube, dass unsere Zeit und unser Leben in Gottes Hand liegt und dass alles, auch das Leid, die Katastrophen und das Böse, einen Sinn haben — auch wenn wir in unserer menschlichen Begrenztheit keine Erklärung geben können. Die Frage nach dem Sinn und der Gegenwart Gottes bleibt immer ein Geheimnis. Schon David und auch Jesus haben diese Frage gestellt

Die Erfahrung der neulichen Katastrophe drängt uns zu einer Haltung der Demut. Not lehrt Beten, aber bewegt auch zum Helfen. Wie sonst würden die Menschen so einträchtig und über alle Religionen hinweg bereit sein, Gutes zu tun. Ein Bild, das mich besonders bewegt hat, war der gemeinsame Trauergottesdienst von Christen, Muslimen und Buddhisten, der alle Differenzen zwischen den Religionen vergessen ließ. Steckt darin vielleicht der Sinn dieser Katastrophe?

„Mein Gott, warum hast du mich verlassen?“

Die Erfahrung dieser Katastrophe drängt uns zu einer Haltung der Demut. Not lehrt Beten, aber bewegt auch zum Helfen. Wie sonst würden die Menschen so einträchtig und über alle Religionen hinweg bereit sein, Gutes zu tun. Ein Bild, das mich besonders bewegt hat, war der gemeinsame Trauergottesdienst von Christen, Muslimen und Buddhisten, der alle Differenzen zwischen den Religionen vergessen ließ. Steckt darin vielleicht der Sinn dieser Katastrophe?

Vielleicht will Gott uns durch diese Erfahrung auch an unsere Endlichkeit erinnern. Vielleicht sollte uns diese Begegnung mit unserer Vergänglichkeit lehren, nicht nur egoistisch an unsere eigenen Bedürfnisse zu denken und auf Kosten von Natur und Mitmenschen zu leben. Vielleicht brauchte die Menschheit dieses Menetekel in dieser Zeit des Terrors und

des Misstrauens gegenüber dem Mitmenschen als Warnung.

Fassen wir zu Beginn des neuen Jahres 2005 den Beschluss, alles zu tun, damit die „Menschenliebe Gottes“, die „Güte“ und „die Liebe Gottes“ Gestalt in dieser Welt ohne Liebe annehmen kann in der so viele Menschen vor Kälte umkommen (Phil Bosmans).

Wie können auch wir den Opfern, außer durch das Gebet, helfen? Jeder von uns soll selbst für sich auf die gestellte Frage antworten. Die Christen sind in der Fastenzeit aufgerufen, auf bestmögliche Art und Weise ihre Solidarität mit der ganzen

Welt zu zeigen. Wir beten tagtäglich für uns und für alle Menschen. Tun wir alles in unserer Macht stehende, damit unser Leben nicht nur auf leibliche und materielle Bedürfnisse reduziert wird. Wir setzen uns ein für die Entstehung einer Welt, in der Gottes Botschaft gehört wird. Es wurde uns offenbart, dass wir mit Seele und Körper auferstehen werden und Gott von Angesicht zu An-

gesicht sehen werden. Vergessen wir nicht, dass unsere Tage und Jahre in Gottes Buch des Lebens eingetragen sind.

Glaube an die neue Welt Gottes und lasse zu, dass Gott sie durch dich in diesem Jahr mit Gebet, Buße, Verzicht und guten Taten baut! Schreiten wir mit Zuversicht durch dieses Jahr und sagen wir zusammen mit Petrus: „Wenn du es sagst, werde ich die Netze auswerfen“ (vgl. Lk 5,5).

Gott, segne all unsere Arbeit, all unsere Anstrengungen und mach, dass sie uns allen und der ganzen Welt zur Erlösung dienen. Mach, oh Herr, dass dieses Jahr mit guten Taten und Liebe ausgefüllt wird und dass alle Minuten, Stunden und Tage in diesem Jahr von deiner Hilfe begleitet werden.

„Ach, Herr, bring doch Hilfe! Ach, Herr, gib doch Gelingen!“ (Ps 118,25).

P. Josip Bebić, Delegat

CARITAS ESSLINGEN AM NECKAR

Multinationales Familienseminar

In Hayngen „Lauterdörffle“ in der Nähe von Zwiefalten (Schwäbische Alb) fand vom 26.11. bis 28.11.2004 unter der Leitung des Sozialarbeiters Tomo Čirko, Caritas Esslingen, ein multinationales Familienseminar statt, an dem 15 Familien aus Deutschland, Kroatien, Bosnien und Herzegowina und Kosovo teilgenommen haben. Zum Thema „Mein Platz in der Familie und Gemeinde“ referierte P. Josip Bebić aus Frankfurt, der Delegat für die Kroatenseelsorge in Deutschland.

Auch wenn einige der Seminarteilnehmer schon etliche Male, seit Juni 1981, dabei waren, ist die Suche nach dem zugewiesenen Haus jedes Mal sehr interessant. An die hundert Holzhäuser sehen nämlich fast alle gleich aus. Es ist nicht nachvollziehbar, nach welcher Logik die Nummerierung vorgenommen wurde, deshalb machen einige Seminarbesucher einen unfreiwillig längeren Spaziergang durch das Dorf, bevor die Hausnummer, die irgendwo klein, vom Weg aus und erst recht in der Dunkelheit nicht zu sehen ist, gefunden wird. Wir haben unser Haus gefunden. Drinnen ist es schön warm, dennoch machen wir erst Feuer im offenem Kamin. Zu dieser Jahreszeit macht das eine besondere Stimmung. Danach gibt es ein gemütliches Familienabendessen, zu dem auch Freunde kommen. Vom ersten Augenblick an fühlen wir uns alle hier wohl. Neben den „Alten“ sind immer auch die neuen Teilnehmer dabei, deshalb ist eine kurze Vorstellungsrunde notwendig. Nachdem der Organisator alle begrüßt und Organisatorisches durchgegeben hat, beginnt der Referent Pater Josip Bebić mit der Einführung in das Thema. Er ist Franziskanerpater. Neben dem Klosterleben kennt er auch die Praxis, denn er hat jahrelang in Kroatien verschiedene Pfarrgemeinden geleitet. In Deutschland hat er mehrere kroatische Gemeinden geleitet und ist nun Leiter des Kroatischen Seelsorgeamtes in Deutschland, sowie Herausgeber des Gemeindeblattes „Živa zajednica“ (Lebendige Gemeinde) in kroatischer und teilweise in deutscher Sprache.

Dieses Seminar ist als eine geistige Erneuerung und Besinnung gedacht. Im Mittelpunkt steht die Familie, in der die Spiritualität gelebt wird. Familie ist Gottgewollte Gemeinschaft. Die Kraft, die ich für mein menschliches Dasein aus der Familie beziehe, bringe ich in den Dienst der Gemeinde und in die soziale Gemeinschaft ein. Wie würde die Welt

aussehen, wenn jeder Mensch auf der Welt täglich nur 5 Minuten zu seinem Gott beten würde? Mit Sicherheit anders. Eine Mutter die Analphabetin ist, hört die Bibel und öffnet sich dem Wirken des Wortes Gottes. Ihr Glaube ist viel größer, als der eines gelernten Theologen. Als ihr Mann im Sterben liegt, ist sie ihm dankbar, dass er sich so oft zu ihr in die Küche gesetzt hat und ihr aus der Bibel vorgelesen hat, während sie gekocht oder genäht hat.

Religiosität ist eine sehr wichtige Komponente in der Partnerbeziehung und ebenso in den familiären Beziehungen. Religiosität spielt ebenfalls eine wichtige Rolle in der Erziehung der Kinder. Spiritualität und Religiosität werden in erster Linie durch das vorbildliche Verhalten weitergegeben. Hier ist deshalb Glaubwürdigkeit gefordert, seitens der Eltern in der Familie oder des Priesters in der Gemeinde.

Religiöse Erziehung vermittelt Werte an denen sich der Mensch in seinem Leben orientieren kann. Das Bedürfnis nach Harmonie hat jeder Mensch. Für eine gesunde Entwicklung der Kinder ist Harmonie im familiären Beziehungsgeflecht besonders wichtig. Das höchste Gebot im Alten Testament ist die Liebe zu Gott Jahve. Jesus ergänzte dieses Gebot mit der Nächstenliebe. Der Mensch kann den Sinn seines Lebens finden, wenn die vertikale Beziehung zu Gott und die horizontale Beziehung zu den Mitmenschen stimmig ist. Die eheliche Gemeinschaft ist eine göttliche Sache. Jesus wertet in seinem Wirken die Frau und die Ehe auf. Eine Legende besagt, dass Mann und Frau zuerst eine Einheit waren. Sie haben gesündigt und Gott hat sie getrennt, seit dem sind sie auf der Suche nach dieser verlorengegangenen Einheit. Hier berichten die Seminarteilnehmer wie sie ihre Frau/ihren Mann kennen gelernt haben. Es ist eine sehr persönliche Angelegenheit, doch das Vertrauen in der Gruppe ist sehr groß, und alle Teilnehmer erinnern sich gut an die erste Begegnung mit ihrem Partner. Eheschließung in der Kirche — das Wunder der Liebe wird vor Gott und vor der Gemeinschaft öffentlich bezeugt. An vielen Stellen in

der Bibel wird Göttliche Liebe mit der menschlichen Liebe verglichen. Die Großartigkeit der Liebe wird zum Sakrament in der Kirche. Ich gebe mich voll und ganz dir hin, und nehme dich voll und ganz an. Du kannst dich auf mich verlassen. Mein Ehepartner ist die wichtigste Person in meinem Leben. „Deshalb wird der Mann seinen Vater und Mutter verlassen ...“ Es ist eine größere Sünde, eine Ehe zu zerstören, als wenn man eine Kirche zerstören würde. In der Ehegemeinschaft mische ich mich in das Leben des anderen Menschen ein. Dies ist angebracht, wenn ich es aus Liebe mache und dem anderen Gutes tun will. Für den auserwählten Ehepartner muss man Verantwortung übernehmen.



Foto: Ante Zavko

Die Kommunikation in der Familie ist nach wie vor das Thema Nr.1. Im Vordergrund steht das Schöne, Gute, Positive, das ich dem anderen Ehepartner zu sagen und zu zeigen habe. Genauso ist es mit der Erziehung der Kinder, wo ich vielmehr durch positive Verstärkung, als durch Strafe erreichen kann. Die Beziehung zu den Verwandten und Freunden ist ebenso wichtig und muss gepflegt werden. Gastfreundschaft muss auch gelebt werden. In der Ehegemeinschaft muss die Arbeit des anderen geachtet werden. Wenn man richtig auf sich selbst achtet, dann kann man auch den anderen achten. Achtung zeigt man unter anderem durch gute Umgangsformen und eine Kultur des Benehmens.

Die Unterstützung der Verwandten und anderen bedürftigen Menschen ist ebenso wichtig. Geben und Schenken macht mich und den Beschenkten glücklich. Wenn Fehler in der Beziehung passieren, wenn man den anderen verletzt, enttäuscht oder beleidigt, reicht es nicht aus sich nur zu entschuldigen, son-

dem man muss auch Wiedergutmachung leisten. Durch eine ganz konkrete Tat in einer bestimmten Zeit muss ich meinen Fehler wiedergutmachen. Verzeihen lernen, dem anderen eine Chance geben seine Fehler zu bereuen und wieder gutzumachen sind wichtige Bausteine jeder menschlichen Beziehung. Im Sakrament der Beichte zeigt uns Gott, dass es möglich ist, jede Sünde, die noch so schwer ist, zu vergeben. „Selige Sünde, die Göttliche Liebe hervorgerufen hat“, sagt der hl. Augustinus. Die Pflege der Beziehung zu Gott wurde bei jedem Seminar bisher, so auch dieses Mal, in der Feier der Heiligen Messe sichtbar. Adventszeit ist Zeit des Wartens auf den Messias und die Zeit der Besinnung. Es ist gut, dass wir mit so einem Seminar diese Adventszeit beginnen. Die Pflege der Beziehung zu den Mitmenschen kommt bei solchen Familienseminaren nicht zu kurz. Dafür sorgt in erster Linie der Organisator und ihm der treu zur Seite stehenden Koch „Beli“, der mit Liebe und Fleiß seine Fachkenntnisse in gutmundende Leckereien umzusetzen versteht und somit für unser leibliches Wohl sorgt.

Gespräche, Spiele und Gesang trugen auch dieses Mal zu einer besonders angenehm wohltuenden Atmosphäre bei.

Solche Seminare sollen auch in Zukunft zweimal jährlich organisiert werden. Auch wenn es keine Zuschüsse gibt, sind die Teilnehmer bereit für sämtliche Kosten selbst aufzukommen, d.h. für die Anfahrt, Übernachtung, Verpflegung und für den Referenten. Durch das Wegfallen der Kirchensteuermittel sind etliche Diözesen in Deutschland arg betroffen, und es wurden rigorose Sparmaßnahmen eingeführt, so auch in unserer Diözese. Die Reform der Kirchengemeinden in Seelsorgeeinheiten wirkt sich in unserer Diözese auch auf die ausländischen Missionen (in Zukunft „Muttersprachliche Gemeinden“) aus. Gerade jetzt haben wir als Laien in der Gemeinde große Aufgaben durch unser ehrenamtliches Engagement zu erfüllen. Meine Zeit und Fähigkeiten muss ich auch der Gemeinde in einem vertretbaren Umfang zur Verfügung stellen. Auch dieses Mal betonten die Teilnehmer, wie wichtig es für sie diese Art der Begegnung mit Freunden und Bekannten ist. Angeregt durch die Vorträge entwickelt sich eine wunderbare Interaktion zwischen den Familienmitgliedern. Für alle Beteiligten war es wie ein Wellnesswochenende, natürlich in erster Linie für die Seele, aber für das leibliche Wohl war auch gesorgt. Die Freude auf die nächste Entspannung dieser Art ist bei allen Beteiligten groß. ■

Foto: S. Stötzler-Nottrodt



Senioren Ausflug mit Migrationshintergrund

In Kooperation der Caritas Fils Neckar Alb, dem Migrationsdienst Esslingen, der Altenhilfefachberatung und dem Ausländerbüro der Stadt Esslingen a.N. 20.11.2004 fand ein Ausflug für Seniorinnen und Senioren mit Migrationshintergrund nach Speyer statt. Die 48 Teilnehmerinnen und Teilnehmer fünf verschiedener Nationalitäten (Kroatien, Italien, Bosnien-Herzegowina, Albanien und Deutschland) waren begeistert. Ziel war u.a. vorhandene Angebote für Seniorinnen und Senioren ausländischer Herkunft in Speyer kennen zu lernen. Zudem sollen Begegnungsmöglichkeiten zwischen unterschiedlichen Kulturen, Traditionen und Religionen durch diese gemeinsame Initiative erweitert werden. Schon während der Fahrt entwickelte sich ein positives Klima. In Speyer selbst konnte auch ein Überblick über die alte Geschichte dieser reizvollen Stadt am Rhein mit ihrem berühmten Kaiserdom gewonnen werden. Mit dem Versprechen die gemachte Erfahrung in Esslingen zu vertiefen, war der Wunsch nach weiterem Austausch, nach gemeinsamen Treffen oder anderen Aktivitäten, ähnlich dieser Ausfahrt, groß.

„Entsprechend dieser Wünsche“, so freut sich die italienische Teilnehmerin Teresa Fustilla, „denken die Organisatoren bereits an neue gemeinsame Unternehmungen.“ So besteht schon seit sieben Jahren eine italienische Seniorengruppe, die sich jeden Mittwoch in den Räumen des Pfarr-

amts St. Paul, Salemer Pflegehof, trifft. Die am längsten existierende türkische Seniorengruppe trifft sich seit 13 Jahren jeden Samstag im städtischen Ausländerbüro. Seit Juni dieses Jahres gibt es zusätzlich Gruppen aus der ehemaligen Sowjetunion, aus Afrika und aus Kroatien. Die russischsprachige Gruppe trifft sich jeden Dienstag und Mittwoch, die afrikanische jeden ersten Samstag im Monat, ebenfalls im Ausländerbüro. Die Kroaten haben donnerstags in den Räumen der Kroatischen Mission ihren Treffpunkt.

Jede Gruppe wird bei der Organisation und Realisierung von Aktivitäten durch einen haupt- oder ehrenamtlichen Mitarbeiter der Caritas Fils Neckar Alb bzw. des Ausländerbüros begleitet. In der Konzeption aller Projekte und Gruppen hat der Austausch zwischen den Kulturen dabei Priorität. Damit wird die enge Zusammenarbeit im Rahmen interkultureller „Senioren“-Arbeit unter der Regie von Caritas und Stadtverwaltung gesichert. Informationen zu den einzelnen Gruppen bekommen sie bei der Stadt Esslingen am Neckar — Ausländerbüro, Tel.: 0711/3512-2876, Fax: 0711/3512-3382 oder per eMail:

auslaenderbuero@esslingen.de

Tomo Ćirko — Sozialarbeiter, Caritas Fils Neckar Alb

Salvatore Catania — Sozialarbeiter, Caritas Fils Neckar Alb

Renate Schaumburg — Sozialamt, Altenhilfefachberatung, Stadt Esslingen am Neckar

Stephan Stötzler-Nottrodt — Ausländerbüro, Stadt Esslingen a. N.

MÜNCHEN

Sto pedeseta obljetnica proglašenja dogme Marijina Bezgrješnog začeca

Hrvatski vjernici Münchena okupili su se u velikom broju 8. prosinca 2004. na proslavu 150. obljetnice proglašenja dogme Bezgrješnog začeca BD Marije. Na svečanom euharistijskom slavlju, uz koncelebraciju četvorice svećenika franjevaca koji djeluju u misiji na čelu s voditeljem misije fra Tomislavom Dukićem, bile su i časne sestre Družbe sestara franjevki od Bezgrješne sa sjedištem u Šibeniku koje također djeluju u misiji, kao i nekoliko sestara zaposlenih u dva umirovljenička doma. Iz Šibenika su one stigle prije 30 godina i stavile se predano u službu Bogu i čovjeku. Voditeljica programa Barbara Lorenz istaknula je u uvodnoj riječi kako se u nekoliko napomena ne mogu iznijeti sva

zalaganja, djelovanje i vrline časnih sestara koje tako samozatajno, a istovremeno učinkovito djeluju u pastoralnom radu, u vjeronaučnoj poduci, u njezi svih potrebnih bolesnih i starih, na glazbenom području, u domaćinstvu, administrativnim i još nekim drugim područjima. Željama, da ih Bezgrješna i dalje jača, vodi, krije i oplemenjuje, pridružili su se svi nazočni iskrenim pljeskom. Voditelj misije o. Dukić je u svom kratkom govoru također vrednovao djelovanje sestara kao Bogom dani dar misiji i vjernicima.

U programu, koji se sastojao iz glazbenog dijela i recitala „Marija obećana majka“ nastupio je misijski mješoviti zbor pod vodstvom s. Nikoline Bilić i s. Viktorije Vukančić. Nastu-

pila je i vokalna skupina „Lira“ koja je pravi ponos te hrvatske katoličke zajednice jer uz slavljenje Boga pridonosi i bogatstvu širenja hrvatske kulture, a isto tako i poznata klapa „Croatia“ koja će uskoro proslaviti 15. obljetnicu svoga postojanja. Nadarena mlada solo pjevačica Kristina Šop uz glasovirsku pratnju pijanistice Marlene Priskić pridonijele su uvelike ljepoti programa te večeri. Misijski tamburaški orkestar kojim redovito i uspješno ravna Gabrijel Valo izveo je u hrvatskim narodnim nošnjama dvije marijanske skladbe. Dojmljivo recitiranje stihova recitala izvodili su Mirjana Prodan, Goga Parlov, Martina Čoklica, Stipe Penić i Igor Livaja.

Barica Barbara Lorenz

VATIKAN

Program Papina pohoda Kölnu

U prigodi proslave Svjetskoga dana mladeži, Sveti Otac stići će u Köln 18. kolovoza, 20. kolovoza predvodit će bdjenje s mladima te dan kasnije nedjeljno misno slavlje.

Organizator Papinih putovanja biskup Renato Boccardo potvrdio je 15. prosinca prošle godine nazočnost pape Ivana Pavla II. na proslavi Svjetskoga dana mladeži, koja će se održati u Kölnu od 11. do 21. kolovoza ove godine. Papa Ivan Pavao II. stići će u taj grad u četvrtak 18. kolovoza. U subotu 20. kolovoza predvodit će bdjenje s mladima, te svečano misno slavlje u nedjelju prije podne 21. kolovoza. „Došli smo mu se pokloniti“, tema je izabrana za 20. svjetski dan mladeži, koji je stavljen pod zaštitu trojice mu-

draca. Prema predaji, naime, u Kölnu se čuvaju moći trojice kraljeva, koji su s Istoka krenuli prema Betlehemu kako bi se poklonili Djetetu Isusu. Tako je i Talijanska biskupska konferencija izabrala kapelicu posvećenu trojici mudraca u Palači Propaganda Fide, kako bi na konferenciji za tisak izvijestila o pripremama za Svjetski dan mladeži. „Mladi su prvi misionari, sa svojom živahnošću i vjerom, oni su prvi navjesticitelji Krista svojim vršnjacima“, kazao je u tijeku konferencije pročelnik Kongregacije za evangelizaciju naroda

kardinal Crescenzo Sepe, dok je glavni tajnik Talijanske biskupske konferencije biskup Giuseppe Betori primijetio kako nas prikaz triju kraljeva, koji je izabran za ikonu Svjetskoga dana mladeži, podsjeća na duboko misionarsku narav Crkve. U sklopu priprema za taj događaj skupina mladih iz Italije, u organizaciji Nacionalne službe za pastoral mladih, sljedećih će dana krenuti na hodočašće u Köln, u kojem će, između ostalih, sudjelovati i nadbiskup prelat svetišta u Loretu mons. Angelo Comastri.

IKA

RÜSSELSHEIM

Djeca sa starijima i bolesnima

Skupina vjeroučenika iz Hrvatske katoličke misije u Rüsselsheimu, koju je predvodila pastoralna suradnica s. Estera Marijić i majke djece Marija Andrijević, Ljubica Turić i Danica Tomić, posjetili su nepokretne stare bolesnike u Umirovljeničkom domu u Rüsselsheimu 18. prosinca 2004. godine. Djeca su uljudno razgovarala sa starijim osobama i bolesnicima.

Na rastanku su svakome bolesniku darovala anđela od papira i otpjevali su im po jednu božićnu pjesmu na hrvatskom i njemačkom jeziku. Starije osobe i bolesnici su uzvratili suzom na izbornom licu.

Berislav Nikić

Djeca su pjesmom i darovima razveselila starije i nemoćne osobe



PADERBORN

Mons. Barišić u nadbiskupiji Paderborn

Splitski nadbiskup je sudjelovao na ređenju novih biskupa u Paderbornu i posjetio HKM Bielefeld.



Mons. Barišić u razgovoru s voditeljem misije vlč. Rakom

Splitsko-makarski nadbiskup mons. dr. Marin Barišić sudjelovao je u nedjelju 5. prosinca 2004. u paderbornskoj katedrali na biskupskom ređenju mons. Manfreda Grothea i mons. Matthiasa Königa. Nadbiskup se velikodušno odazvao pozivu nadbiskupa Paderborna mons. Hans-Josefa Beckera da bude na biskupskoj posveti dvaju vrsnih svećenika, s ko-

jima je mons. Barišić u bliskoj suradnji prijateljski povezan.

Među brojnim biskupima bio je i kölnski kardinal Joachim Meisner, odani prijatelj i dobročinitelj Hrvata, a na osobit način splitskoga nadbiskupa i njegove nadbiskupije. Bila je to prigoda za nove susrete, razgovore i planove, a mons. Barišić je posebnu zahvalnost za sve izrekao doma-

ćoj paderbornskoj Crkvi. U toj je prigodi nadbiskup Barišić također posjetio i Hrvatsku katoličku misiju Bielefeld te je sudjelovao na nikolinjskoj proslavi u kojoj je sudjelovalo oko 300 osoba, a od toga broja bilo je više od 100 najmlađih. Djeca i mladi izveli su vrlo uspješno prigodni program s pjesmom, recitalom i plesom, kojeg je pripremila i vodila pastoralna suradnica Marica Mraz. Sv. Nikola (Marijan Premus iz Paderborna) željno iščekivan uputio je svoju poticajnu poruku svima, te je podijelio darove, a najveće iznenađenje za sve je bio dolazak splitskog nadbiskupa. Mons. Barišić je izrazio radost sa susretom s vjernicima iz te hrvatske katoličke zajednice te je zahvalio svima na solidarnosti s Crkvom u domovini i ojačao sve svojom očinskom porukom. U nedjelju 5. prosinca mons. Barišić je predvodio misno slavlje u kapucinskoj crkvi (Liborianum) u Paderbornu. Okupilo se oko 150 vjernika. Nadbiskup je sve pozvao na obraćenje i osobnu promjenu.

S.R.

BERLIN

Prva međunarodna dječja krunica

U Hrvatskoj katoličkoj misiji u Berlinu jedanput mjesečno, umjesto vjeronauka, u crkvi djeca zajedno mole krunicu i daruju Mariji, Isusovoj majci po jednu ružu.

Na inicijativu voditelja misije fra Petra Čirka i dušobrižnika fra Radoslava Tolića, a u organizaciji župnog vijeća i uz suradnju i drugih stranih katoličkih misijskih centara berlinske nadbiskupije, u subotu 11. prosinca prošle godine organizirana je prva međunarodna dječja krunica. Pred Marijinim kipom, u crkvi sv. Klementa stavljene su bezbrojne ruže. Djeca su molila „Zdravo Marijo“ na engleskom, francuskom, talijanskom, filipinskom, poljskom, portugalskom, aramejskom, ukrajinskom, slovenskom, njemačkom i hrvatskom jeziku. Slika prelijepa — crkva puna djece spojene jednom zajedničkom molitvom „Zdravo Marijo“. Mariji su poklonjene ruže, a djeci krunice iz Međugorja. „Stavljamo se i stojimo pod zaštitom Božje majke. Mariju zovemo Kraljicom Hrvata“, rekao je fra Petar Čirko.

Toj nesvakidašnjoj molitvi u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Berlinu, nazočio je i apostolski nuncij u Njemačkoj mons. Erwin Eder. „Ja znam što to znači živjeti vani. Crkva voli vašu domovinu“, rekao je mons. Eder i udi-

jelio komplimente za inicijativu i organizaciju međunarodne krunice, pozivajući organizatore i djecu da i ubuduće budu ustrajni i tu lijepu molitvu održe kao tradiciju.

Tekst i slika: Sonja Breljak



Detalj s prve međunarodne dječje krunice

KOBLENZ

Uveden u službu novi voditelj misije

Pred mnoštvom vjernika iz Koblenza i okolice misno slavljeno u crkvi sv. Franje u Koblenzu u povodu svečanog uvođenja u službu novog voditelja misije, svećenika varaždinske biskupije vlč. Tina Šipoša predvodio je u nedjelju Krštenja Isusova 9. siječnja delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić. „Na početku ovog svetog druženja kada službeno uvodimo Tina Šipoša, novog župnika, u službu Hrvatske katoličke zajednice u Koblenzu, kojega je njegov varaždinski biskup mons. Marko Culej odredio za nasljednika vašega bivšeg župnika mons. Alojzija Petrovića, i kojeg je trijerski biskup dr. Reinhard Marx imenovao u prosincu prošle godine voditeljem vaše zajednice, od srca vas sve pozdravljam. Moj poseban pozdrav ide vašem novom župniku Tinu Šipošu, i želim uspješan nastavak djelovanja ove zajednice, koja je dosada uspješno djelovala i zaslužna je što ste ostali vjerni vjeri i svom hrvatskom narodu. Prenosim pozdrave dubrovačkog biskupa dr. Želimira Puljića, predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za inozemnu pastvu i mr. Pere Ivana Grgića, ravnatelja hrvatske inozemne pastve iz Zagreba. U njihovo i svoje ime želim našem župniku obilje Božjeg blagoslova u budućem radu. A ne mogu ne istaknuti i zahvaliti dosadašnjem voditelju misije mons. Petroviću, koji je u duhu vjere i domoljublja vodio ovu misiju. Isto tako treba zahvaliti i pastoralnoj suradnici Dragici Žimbek na uspješnom radu.

Među nama su i predstavnici vašeg trijerskog biskupa dr. Marxa:



Župnika Tina Šipoša u službu je uveo delegat o. Bebić

direktor Ordinarijata dr. Michael Kneib i Hans-Georg Reuter iz Vijeća ordinarijata koji je privremeni referent za katolike drugih materinskih jezika u ovoj biskupiji, i župnik ove crkve Günter Marmann. Njih u ime svih vas i svoje osobno ime pozdravljam“, kazao je između ostalog delegat o. Bebić.

Riječi potpore izrekli su i gosti. Tako je dr. Michael Kneib kazao: „Njemačka biskupska konferencija na prošlogodišnjem sastanku je izdala priopćenje o integraciji stranaca, a posebno je istaknuto dušobrižništvo drugih materinskih jezika. Vjera je važan dio tog suživota. Posebno je istaknuta vjera, jezik i kultura. Mi ne možemo sami raditi taj važan posao. Zato su tu vaši svećenici koji moraju poznavati njemački jezik i nastojati

graditi mostove suradnje između naroda.“ Župno je vijeće preko svojih članova Ivice Galića i Dijane Vranješ uz skroman dar poželilo vlč. Šipošu uspješan nastavak rada u ovoj zajednici. Poslije sv. mise u reprezentativnom restoranu „Dubrovnik“ vlasnici Barica i Ljubo Vranješ, za slavljenika i njegove goste pripremili su ručak u pravom domovinskom ambijentu.

Hrvatska katolička misija u Koblenzu osnovana je 1. lipnja 1970. Za prvog župnika imenovan je vlč. Vjekoslav Ivanović, svećenik Skopske biskupije, a od jeseni 1971. god. pa do odlaska u mirovinu, više od 33 godine misiju je vodio mons. Alojzije Petrović. Dana 1. prosinca prošle godine novim voditeljem misije imenovan je svećenik varaždinske biskupije vlč. Tina Šipoš. **Tekst i slika: Jakov Vranković**

DÜSSELDORF

Škola pjesme i folklora

Škola pjesme i folklora održana je od 26. do 28. studenoga prošle godine u Hrvatskoj katoličkoj misiji Düsseldorf pod pokroviteljstvom Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta. Školu je vodio Dražen Damjanović iz Splita. Obrađene su pjesme i plesovi iz Like i južne Dalmacije. U radu škole sudjelovale su 23 osobe — uglavnom voditelji hrvatskih misijskih folklornih skupina s područja Gornje Rajne i Vestfalije. S obzirom da je škola vrlo uspješno organizirana, planira se njezino održavanje i na proljeće ove godine. ■

WIESBADEN

Seminar ozdravljenja i oslobođenja

Hrvatska katolička misija iz Wiesbadena, koju predvodi dr. fra Ante Bilokapić, upriličila je od 10. do 12. prosinca 2004. seminar pod geslom „Ozdravljenje i oslobođenje“, koji je vodio fra Ivo Pavić.

Seminar se sastojao od osobnih i zajedničkih molitava, pjesama, misa i klanjanja pred Presvetim Sakramentom. Sve se to uklopilo u ovu „Godinu euharistije“, koju je u listopadu 2004. godine proglasio Sveti Otac Ivan Pavao II.

Uz domaće vjernike na seminaru je bilo vjernika i iz susjednih gradova te onih iz Švicarske.

Branko-Berislav Nikić

ESSLINGEN

Najmlađi imaju srce za potrebne

Trinaestero prvopričesnika i šestero potvrđenika sastali su se prvog adventa u Nürtingenu, filijali HKM Esslingen, kako bi pokazali kako treba misliti i nešto učiniti za siromašne obitelji. Zajedno s roditeljima: gospođama Pavlešin, Lovrić, Čolić i Sirovina izradili su božićne čestitke koje su prodavali na nikolinjskoj i božićnoj proslavi. Ljude je dirnula sama ideja pa su sve pokupovali. Skupilo se 180 eura. Ono što djeca uče od vjeroučitelja, svećenika i roditelja, o dobroti i ljubavi prema ljudima i najpotrebnijima, praktično su pokazala. Već razmišljaju i o sličnoj akciji za Uskrs. Ujedno se na proslavi od pića, jela, tombole i ulaznica skupilo 3.250 eura. Sve je to namijenjeno za dobrotvorne svrhe. Tako je 2000 eura poslano za izgradnju zgrade franjevačke bogoslovije u Splitu, a preostali novac od 1.250 darovan je siromašnim i brojnim obiteljima u misiji. Posebna zahvalnost je u toj prigodi izrečena voditelju misije fra Ivanu Škopljancu-Maćini koji podržava takve i slične akcije.

Tekst i slika: Ljubica Sirovina



Djeca su zajedno s majkama
izradila božićne čestitke



U SPOMEN

Zrinka Jonjić



U petak 19. studenoga 2004. nakon teške bolesti u Freisingu preminula je Zrinka Jonjić (rođena u Zenici 1956.), članica i aktivna suradnica tamošnje hrvatske katoličke misije. Kao duboku vjernicu molitvama, duhovnom okrepom i sakramentima ispratio ju je župnik fra Ivan Čugura. Nakon rodne Zenice i Hannovera, pola svoga životnog vijeka sa svojim suprugom Josipom i kćerima Marijanom i Klaudijom provela je u Neufahrnu. Vrata njezina srca i obitelji bila su uvijek otvorena za sve ljude dobre volje. Uz svoje svakodnevne obiteljske i radne obveze uvijek je imala vremena za misiju. Na misama je čitala te je pokretala razne aktivnosti. Na njezinu inicijativu u misiji je pokrenuta prva velika nikolinjsko-božićna proslava.

Oproštajni obred, koji je uz veliko prisustvo vjernika vodio o. Čugura, održan je na groblju u Neufahrnu 22. studenoga, a pokopana je 24. studenoga u rodnoj Zenici na groblju Grm uz prisustvo mjesnog župnika fra Zorana Tadića, rođaka pokojnice fra Zorana Livančića, vlč. Stipe Kneževića te velikog broja rodbine, prijatelja i poznanika.

OBAVIJEŠTI

• **14. Hrvatski folklorni festival** održat će se u subotu 11. lipnja u Düsseldorfu u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta i HKM Düsseldorf, a ne kako je bilo prethodno najavljeno 4. lipnja.

• **Novi predsjedatelj regije** — Za predsjedatelja regije hrvatskih katoličkih misija Baden-Württemberg 2 za svećenike izabran je o. Miroslav Barun, voditelj HKM Gaggenau.

• **Stepinčevo u HKM München** — Hrvatska katolička misija München za Stepinčevo priređuje bogati program. Od 6. do 11. veljače je duhovna obnova koju u Hrvatskom domu u Münchenu vodi mons. dr. Juraj Batelja. U subotu 12. veljače u crkvi sv. Pavla u 10.30 misno slavlje predvodi kardinal Josip Bozanić. Nakon mise u 11.45 u dvorištu misije je blagoslov i otkrivanje kipa bl. Alojzija Stepinca. U nedjelju 13. veljače u 18.00 sati priređuje se svečana akademija, a nakon toga slijedi koncert Marka Perkovića Thompsona.

• **Radio postaja „Mir“ Međugorje** može se slušati i putem satelita. Za prijem nije potrebna posebna kartica ili pretplata. Radio emitira 24 sata programa vjerskog, informativnog, kulturnog, zabavnog i glazbenog karaktera. Također svaku večer može se uživo pratiti krunica i sv. misa. Način slušanja: Ime satelita — HOT BIRD 6,

pozicija 13° (stupnjeva) istočno; Transponder br. 90, prijamna frekvencija 12 520 MHz; Polarizacija: Y (vertikalna); Symbol rate: 27 500; FEC (Forward Error Correction): 3/4. Emitira se uživo i putem Interneta: www.medjugorje.hr O načinu slušanja, prostoru pokrivanja i programu više se može doznati na web stranicama; tel: 00387-36-561-555 ili 651-100; faks: 651-300; e-Mail: radio-mir@medjugorje.hr

• **Izborna skupština Hrvatskoga svjetskog kongresa Njemačke (HSKNj)** održat će se 5. ožujka u Neuss-u. Za sudionike 10. Sabora HSKNj, koji dolaze iz daleka, rezerviran je smještaj i opskrba u „Kloster Immaculata“, Augustinusstraße 46, 41464 Neuss. Prijave do 20. veljače. Informacije na tel. (02181) 474821 ili (0173) 7002121.

• **Hrvatska matica iseljenika u 2005. preporučuje:** Sveučilišnu školu hrvatskoga jezika i kulture; Međunarodne tečajeve hrvatskoga jezika; Malu školu hrvatskoga jezika i kulture; Radionicu naivnog slikarstva i Etnoglazbenu radionicu. Za sve detaljnije upute i informacije, javite se: Hrvatska matica iseljenika, Trg Stjepana Radića 3, 10000 Zagreb, tel: 00385 1 6115116, fax: 00385 1 6111522, e-mail: info@matiz.hr; www.matiz.hr



VJENCESLAV ČIŽEK (1929.–2000.)

Lovorika

Postojana udovica
mirisnih prsta
nepomično za njim
u valove zagledana.

Loza

Kad sisala ne bi
vrtoglavicu Zemlju
tko zna kamo bi ona
u beskraj oteturala.

Ružmarin

Zvončićima bezbrojnim
mlado nam ljeto prvi čestita,
uzvanik neizostavni
na svakoj udadbi
i piru.

Međutim

U sjećanju ne možemo imati
ni svoje rođenje ni svoju smrt.
Živimo uzgred a bijasmo polje.

Odoka

Skočimo u se i ne nađemo se.
Iskočimo preuzetno
i lakat vremena pobjegne.

Onkraj

Maslina će svagda istim načinom
dušicu svoju za nas
u nijemo kandilo pohranjivati.

Šipak

Vrati se crnobrk
s daleke plovidbe
pun nevjerojatnih priča.
Na koncu
raspukne se i sam
od smijeha.

Smokva

Te malešne usne
od šećera i mlijeka
nekoga kradom ipak ljube.

Oskoruša

Sa svega tri proljetna srka
zasladi čitavi naraštaj
grkih siromaha
u kamenjaru.

Nasamo

Svijet nema susjeda ni prijatelja
do Čovjeka.
A i on u njemu. Polurazbojnik.

Izdaleka

Vraćamo se a ni pošli
s kruhom i vinom
spram zatravljena oltara.

Naranča

Njedra joj
od ljetos raskopčana
jesensko pozlaćuje sunce
u zavjetrini.

Limun

Klanjam ti se čudotvorni žuti
gospodine.
Kad ne može sa mnom
jedna žena s tobom razgovara
dubrovački.

Straga

Ne vidimo se, rekoše, nikako.
Sebi smo s druge strane.
Zabavljeni zadanom igrom i
tamjanom.

Rogač

U selu je
najstariji.
Krtinu svoju
uz topli kam prislanja
dok prebire tamna zrna
svojih kraliješa.

Odozgo

Oblaci pa ništa.
I bez oblaka naoblačenima
opet ništa.

Naprosto

Stvari će uništiti stvari.
Bomba je najjača stvar postvarenih.
Na kraju početka.

Mimoza

Nečujna glazba bokeljskih svitanja
upamućeno šaputanje zaljubljenika
roj žutih leptirića
na mekanu dlanu krhke ljepotice.

Odozdo

Istom pravoljom gibanja
dospijevaju bezglasne travčice
i malena sasvim malena djeca.

Uskoro

Nadolazi žetva velika,
od domaćeg zrna pogača široka.
Pričest gladnima Slobode.

Ceceljina radost života

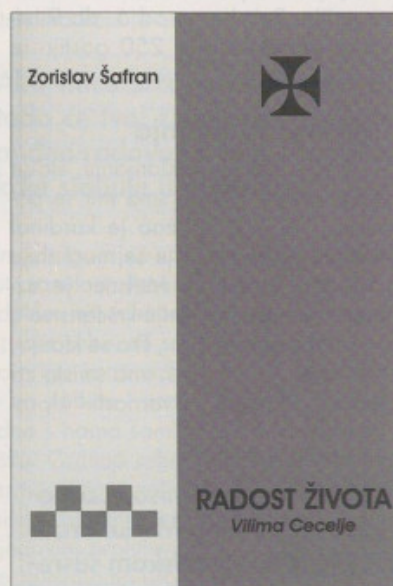
Zorislav Šafran, „Radost života Vilima Cecelje“, Župa Sveti Ilija, Sveti Ilija, 2004., 104 str.

Pred nama se nalazi jedan relativno nevelik tekstovni i slikovni kolaž koji pruža temeljne informacije o liku i djelu Vilima Cecelje, svećenika koji je gotovo pedeset godina u vlastitoj domovini bio prikazivan od službene ideologije i histeriografije kao najcrnji ratni zločinac. Posljedice te neumoljive propagande ostavile su traga u mnogim dušama o čemu nam svjedoči i novinska polemika koja se ne tako davno vodila u jednom našem dnevnom listu, a povod joj je bio, zamislite, spominjanje Cecelje za vrijeme prijenosa mise s Bleiburškog polja.

O Vilimu Cecelji dosta se pisalo, pogotovo u povodu njegove smrti, a postoji i nešto njegovih tekstova od autobiografske vrijednosti, no sve to rasuto je po stranicama iseljeničkih tiskovina koje još uvijek nisu dostupne široj publici u domovini. Stoga je zaista realna potreba sabrati i ukoričiti barem nešto na jednom mjestu kako na domovinskom prostoru ne bi imala monopol samo ocrnjivačka publicistika o Vilimu Cecelji. Vjerujemo da je uradak vlč. Zorislava Šafrana, objavljen u nakladi Ceceljine rodne župe Svetoga Ilije, dobar početak u zadovoljavanju te potrebe. Vlč. Zorislav je doista kao „autor, pripovjedač i urednik“, kako doslovno stoji na 2. stranici knjige, sabrao podatke iz već postojeće literature i objavljenih izvora uklopivši u slijed vlastitoga izlaganja dokumente, svjedočanstva, predavanja drugih autora kako bi čitatelju sa što više strana približio lik Vilima Cecelje. U tu je svrhu knjiga također ilustrirana fotografijama samog Cecelje, raznih predmeta i mjesta vezanih uz njegov život i djelovanje, kao i pastoralnog centra u Svetom Iliji koji nosi njegovo ime. Obogaćena je osim toga i preslicima dokumenata koji se uglavnom tiču Ceceljine ekshumacije i prijenosa u domovinu o čemu je vodio brigu preč. Koščak, koji je i sabrao dotične dokumente.

Valja odmah i jasno reći da se ne radi o nekakvoj sustavnoj i iscrpnoj monografiji, za koju bi svakako bilo potrebno prije svega istražiti bogatu Ceceljnu arhivsku ostavštinu koja se

čuva u Nadbiskupskom i Kaptolskom arhivu u Zagrebu, no smatramo da je i u okvirima ovakvoga rada i metode autoru pošlo za rukom pokazati ono temeljito, a to je da je Vilim Cecelja bio uvijek i prije svega svećenik — dosljedan, vjeran i zauzet. Čitav njegov život radosno se i bez pridržaja trošio u pastoralnom i karitativnom djelovanju. Politika je uvijek bila za-



pravo uzgredna pojava u njegovu životu koja se više bavila njime nego li on njome. Radilo se o istinskom i žarkom hrvatskom rodoljubi, kojem, prema njegovim vlastitim riječima, nije bilo „svejedno tko je na vlasti i kako se zove“. Još od prije Drugoga svjetskog rata bio je nedvojbeni pobornik hrvatske državne nezavisnosti, održavao je veze sa svojim istomišljenicima, no u svome domoljublu nikad nije ni u vrijeme mnogih otupjelih savjesti u vohoru Drugoga svjetskog rata počinio nešto što bi se kosoilo s njegovom kršćanskom i svećeničkom savješću. Svoju je službu zamjenika vojnog vikara i svoje veze s vrhovima vlasti u NDH, doživljavao i koristio svećeničkim srcem i savješću za dobro Crkve i povjerenih mu duša, ali i svakog čovjeka koji mu se obraćao za pomoć, bez obzira na vjeru i naciju. Nije bio slijep za pogreške i stranputice hrvatske politike za vrijeme Drugoga svjetskog rata,

koje su ga osobno teško pogađale i razočaravale, no isto se tako uslijed nepoštedne sotonizacije nakon rata trudio metnuti ih u realne okvire u svojim svjedočenjima i interpretacijama. O njegovu svećeničkom srcu koje je bilo pošteđeno bilo kakve političke i nacionalne mržnje svjedoči i izdavanje propusnice Crvenog križa nekom Srbinu u Austriji nakon rata na temelju koje je kasnije „iz puke zahvalnosti“ bio prokazan Amerikancima kao ustaša ili pak briga o održavanju groba nekog pravoslavca u Salzburgu.

Vilima Cecelju možda više od svega karakterizira jedna od epizoda koju možemo naći u knjizi, a potječe iz vremena njegova župnikovanja u Kustošiji. Prijatelji su mu kupili nove cipele, jer ga više nisu mogli gledati u starima i istrošenima. Kad su su ga sutradan opet vidjeli u starim cipelama, pitali su ga gdje su mu nove cipele. „Dao sam ih jednom bosonogom siromahu prosjaku“, odgovorio je Cecelja.

Cecelja nije mogao poželjeti boljeg, mjerodavnijeg i ljepšeg svjedočanstva od onoga što ga je o njemu pred komunističkim sudom izrekao njegov natpastir, danas blaženik Alojzije Stepinac: „Ja poznajem Vilima Cecelju kao čestitog svećenika, kojemu ne mogu prigovoriti niti jedne riječi... On je svećenik neokaljanog života, pošten i pravičan.“

Nije pogriješio autor kad je knjizi dao pomalo poetski naslov „Radost života“, jer unatoč nebrojenih razočaranja i, ljudski govoreći, neuspjeha, prave osobne i narodne tragedije, sa stranica ove knjige ne promatra nas nekakav vitez tužnog lika, već neslomljivi vjernik kojega je u zadivljujućoj mjeri krasila teološka krepost nade. Na koncu, što drugo, nego zahvaliti i autoru i nakladniku za radost susreta s Vilimom Ceceljom, koji su nam omogućili; zahvaliti im da u pravome svjetlu zablista toliko osporavani i blačeni čovjek i svećenik, „čije je ime bilo i ostalo simbol čovjekoljublja, rodoljublja i bogoljublja“.

Damir Bobovec

XX. SVJETSKI DAN MLADEŽI — KÖLN 2005.

Mladenačko lice Crkve

Priprava za Susret ulazi u vruću fazu. Bogoslužja, hodočašća i kateheze planiraju se detaljno. Evangeličke, pravoslavne, muslimanske i židovske vjerske zajednice izrazile spremnost staviti svoje prostorije na raspolaganje za razne manifestacije tijekom Susreta.

Svečanom pontifikalnom misom započela je 6. siječnja u Kölnu Međunarodna konferencija o XX. Svjetskom susretu katoličke mladeži. Predsjednik Papinskog vijeća za laike S. Rylko istaknuo je u propovijedi da je susret mladeži „događaj u kojem Crkva ponovno otkriva svoje mladenačko lice“, a za mlade sudionike susreta Papa je „veliki prijatelj“, a Evanđelje „fascinirajući životni program“. Susret se ne bi smio samo logistički organizirati, nego susret treba i pastoralno pripremiti, što Crkva u Njemačkoj upravo i čini, osobito njezini mladi članovi.

Kölnski gradonačelnik F. Schramma primio je predstavnike Susreta te izjavio da je susret velik i rijedak događaj za grad Köln. Grad će otvoriti vrata hodočasnicima i pokazati se gostoljubivim domaćinom za tako veliku svečanost vjere. Kardinal J. Meisner, nadbiskup Kölna, odao je počast Tri sveta kralja kao najstarijim počasnim građanima Kölna, koji su mnogim blagoslovom obasuli taj grad.

Međunarodna konferencija o Susretu mladeži

je tradicionalno sastavni dio Susreta, a održava se na poziv Papinskog vijeća za laike nešto kraće od godinu dana prije održavanja Susreta. Na Konferenciji sudjeluju djelatnici pastoralne mladosti iz svih nacionalnih biskupskih konferencija te predstavnici biskupija zemlje domaćina. Na Konferenciji u Bensbergu od 6. do 9. siječnja sudjelovalo je 250 gostiju iz 70 nacija.

Značenje klanjanja

Prvo izlaganje o klanjanju, što je geslo Susreta („Došli smo mu se pokloniti“, Mt 2,2) održao je kardinal Meisner. Tri kralja, čije se moći štuju u kölnskoj katedrali, Meisner je označio kao „predmolitelje kršćanstva“, a mladima je poručio: „Tko se klanja, stoji na pravom mjestu, ima smisla za proporciju i mjeru u stvarnosti.“ Upra-

Svečanom pontifikalnom misom započela je 6. siječnja u Kölnu Međunarodna konferencija o XX. Svjetskom susretu katoličke mladeži. Novinari se već od 1. siječnja mogu akreditirati za Susret preko interneta (www.wj2005.de).

Spirituelle Dimension

„Ich glaube, dass der Weltjugendtag eine positive kirchenerfahrung vermitteln kann, eine junge Kirche auch in Deutschland, auch in unserem Bistum (Limburg) und in unseren Gemeinden. Eine Kirche, die vielleicht bislang noch nicht so wahrgenommen wurde. Wir können und werden auch den Papst als jemanden erleben, dem viel an den Jugendlichen liegt. Allem voran steht natürlich die spirituelle Dimension dieses Treffens. Glaube kann etwas Beseelendes sein. Das zu erfahren, dazu gibt es kein Patentrezept, sondern da muss sich jeder selbst auf den Weg machen...“

Dieses Erlebnis in Kontakt mit Jesus Christus zu bringen ist eine gute Sache. Glaubensvermittlung ist ja kein eingleisiges Geschehen, in dem Sinne, dass der Priester den Glauben hat und ihn an diejenigen weitergibt, die ihn nicht haben. Glauben muss sich vielmehr ereignen und stattfinden. Wenn Glaube geschieht, wird selbstverständlich auch der Priester, dann werde auch ich ganz persönlich darin bestärkt — und der Papst übrigens auch“ (Dr. Christoph Strüder, Jugendpfarrer in den Bezirken Westerwald und Rhein-Lahn).



Slika: WJtg GmbH

Kardinal Meisner i dragovoljci za vrijeme podizanja zastave Svjetskoga dana mladeži ispred kölnske katedrale

vo u zajedništvu s drugima klanjanje ima posebno značenje.

Biskup Njemačke biskupske konferencije za mlade F. J. Bode pozvao je mlade da svojom vjerom izidu iz skrivenosti u javnost. Njemačka Crkva ne bi se sada smjela pozabaviti samo svojim temama, nego temama od značaja za opću Crkvu i svijet.

U završnoj propovijedi na Konferenciji kardinal Meisner je ponovno istakao važnost i značenje tri kralja i stanovnika grada Kölna: „Oni su istodobno kozmopoliti i oni su grad Köln učinili gradom otvorenim svijetu. Ljudi ovdje znaju da imaju obvezu prema ljudima iz cijelog svijeta i svih nacija: „Ovdje se ne misli regionalno nego univerzalno. To ćemo, nadati se, osjetiti i na Susretu mladeži“.

Papa Ivan Pavao II. očekuje od Susreta mladeži nove duhovne poticaje za Crkvu u Njemačkoj i svijetu. Mladi jesu središte Susreta, ali središnje su svakako i duhovne teme kao Bog, klanjanje... Papa će dakako tražiti razgovor s mladima i u Kölnu.

Priprava za Susret ulazi u vruću fazu. Bogoslužja, hodočašća i kateheze planiraju se detaljno. ▶

Andeo milosrđa

Priredio: Jozo Župić

Trebamo anđela milosrđa koji unutrašnjeg suca u nama lišava moći i naše srce ispunja milosrdnom ljubavi.

Milosrdan je onaj tko ima srce za siromahe, siročad i nesretne, za osamljene i one koji su vrijedni sažaljenja. Prije nego ima srce za siromahe, mora najprije imati srce za siromaha i unesrećenog u samom sebi. Prije svega moramo učiti ophoditi se milosrdno s nama samima. Njemačka riječ Barmherzigkeit je doslovni prijevod od latinske riječi misericordia, imati srce za bijednike i nesretne. Kada Židovi govore o milosrđu, misle na majčino krilo. Milosrdni Bog nosi nas pun ljubavi u svome majčinom krilu. Kao majka može čekati dok sve više i više u nama ne naraste slika koju je on o sebi učinio u nama. Ako je Isusu žao ljudi, tada Biblija često koristi grčku riječ splanchizomai. Ta riječ znači „biti zahvaćen u utrobi“. Utroba su za Grke bile mjesto ranjivih osjećaja. U tom slučaju milosrdan biti znači, dopustiti drugima da uđu, gdje sam ranjiv. Biblija poznaje još jednu drugu riječ za milosrde: eleos, što znači nježnost, sućut, samilost. Postupati sa samim sobom milosrdno znači dakle, biti nježan prema sebi, postupati dobro, ne bjesniti protiv sebe, ne se pretjerano opteretiti nakanama, nego najprije: imati srce za sebe, takvog kakav jesam, imati srce za slabića i siroče u sebi. Mi često postupamo nemilosrdno s nama samima. Osuđujemo sebe ako činimo pogreške. Grdimo sebe ako nešto krivo ide. U nama je nemilosrdni sudac, naše okrutno nad-ja, koje osuđuje sve naše misli i osjećaje, koje nas kažnjava, ako ne odgovaramo njegovim prohtjevima. Protiv ovoga nemilosrdnog nad-ja, često nemamo uspjeha. Tu trebamo Isusovu riječ koja nas vodi pred oči milosrdnog Oca, koji ne odbacuje izgubljenog sina, nego slavi gozbu s njime, jer bijaše izgubljen i nađe se, bijaše mrtav i opet oživje. Trebamo anđela milosrđa koji un-

utrašnjeg suca u nama lišava moći i naše srce ispunja milosrdnom ljubavi. Nije dovoljno, latiti se sebe samo razumom i voljom milosrđa. U našoj nesusjesnosti gnijezdi se nemilosrdnost tvrdoga nad-ja. Da bismo to svladali trebamo anđela milosrđa u nama. Ako sa sobom postupamo milosrdno, tada možemo vježbati milosrde prema drugima. Poznajem mnoge ljude koji se zauzimaju milosrdno za bolesne i osamljene ljude, ali koji sasvim nemilosrdno postupaju prema smima sebi. Za svakog drugog čovjeka imaju srce, samo za sebe nemaju mjesta u svome srcu. Vrše pritisak na sebe, suzbijaju sve vlastite potrebe samo da budu

Ako imaš srce za siromahe i slabe, tada će tvoj život uspjeti. Tada će se anđeo radovati u tebi nad milosrdem koje stanuje u tvom srcu.

za druge. Takva nemilosrdnost prema samom sebi i pomoć nasuprot drugima, krivotvorena je. U moju ljubav ušuljat će se zahtjev za posjedovanjem. Gnjevan sam ako moja prevelika ljubav nije honorirana. Da

drugoga srdačno ljubim, da stvarno mogu imati srce za njega ili za nju, moram najprije sam doći u doticaj s mojim srcem, moram najprije svoje srce u sebi okrenuti prema svim siromasima i nesretnima. Tada mogu biti milosrdan. Tada druge neću suditi nego ću prihvatiti u svoje srce sve nesretne, rastrgane, nevoljne, neugledne. Tada moja pomoć njima neće imati djelovanje loše savjesti. Oni će u moje srce naći mnogo više mjesta i domovinu. Želim da te anđeo milosrđa uči, da otvori tvoje srce za siromaha i čovjeka u tebi. Tvoje srce će tada biti kao majčino krilo u kojem ti sam a i drugi možete rasti. U tvojoj blizini će tada i drugi doći u doticaj sa svojim srcem i prestati se nemilosrdno osuđivati. „Tko ima srce, može biti spašen“, kaže otac monaha iz 4. stoljeća. Ako imaš srce za siromahe i slabe, tada će tvoj život uspjeti. Tada će se anđeo radovati u tebi nad milosrdem koje stanuje u tvom srcu. ■

► Zanimljivo je istaknuti da su evangelicke, pravoslavne, muslimanske i židovske vjerske zajednice izrazile spremnost staviti svoje prostorije na raspolaganje za razne manifestacije tijekom Susreta. Uskoro se očekuje izdavanje građevinske dozvole za lokalitet „Marienfeld“, gdje će se održati završno bogoslužje s Papom. Novinari se već od 1. siječnja mogu akreditirati za Susret preko interneta

(www.wjtg2005.de).

Značenje Suserta mladeži istaknuli su svi njemački biskupi u prigodnim razgovorima za medije tijekom božićnih i novogodišnjih blagdana. T.G.



Slika: WJtg GmbH

Uskoro se očekuje izdavanje građevinske dozvole za lokalitet „Marienfeld“ na kojem će se održati završno bogoslužje s Papom

Korizma

Rješenje pošaljite najkasnije do 5. ožujka 2005. godine

Mariofil Soldo	Pokajnik	Preduskršno pokorničko vrijeme	Riječnik Rima	Dražen Zanko	Udovica Johna Lennona Yoko	Ruski pjesnik Ivan Savič	Usprkos svemu	Vrlo mlada cura	Etela od milja (Etelka)	„Živa zajednica“	Mala osa	Žena koja se bavi masažom	Ura i dobnjak	Duhovita riječ (fig.)
Vrsta juž-nohrv. narodne svirale		▽								Grad u Sibiru, Rusija				
Isusov put muke	▷									Oblast u Njemačkoj Traci konca				
Talijan-ska metropola				Svirati na okarini „Miles per gallon“										
Dio braš-na koji pripada mlinaru					Eisenho-werov nadimak Razdoblje				Glumac i reper Cube Alban. nov. agencija				„Litra“ Zimзелeni grm (čaj)	
Vrsta biljke						Pripadnica azijskog naroda Rijeka								
Iseliti se											Etaza Izvanj, zna-čajka koriz. bogoslužja			
Estonski šahist Jivo				Andrićeva junakinja Pepelnica						Južno-američka bezgrba deva				
Ivo Pogo-relić			„Čelik“ Grad u Fran-cuskoj		Porculana-ča					Urugvaj		Erbij Grčki glazbeni teoretičar		
Upitno-odnosna zamje-nica										Otok u Indo-neziji				
Trajna zelen iz porodice žabnjaka	▷									Pjesničko ime Troje				
Jednostavan	▽									Ne zna se što je ...				
Priča jedno radi ...										Geroni-mov sunarod-njak				
Sueski ili riječni														
„Rabat“		Sirna muha	„Sjevero-istok“ Čeljade koje otima			Biljka otrovnih plodova	„Živa zajednica“ Čovjek koji obrađuje zemlju	Sestrin sin muškoj osobi, nećak (pokr.) Belgija	Šipak, mogranj	Silicij Španjol-ska			Austrijski nogo-mećni klub	Tatarska kapa od ovčjega krzna
Otresito														
Umivati				Rasti kao ... iz vode Kibelin sve-ćenik atis						Grčka muza pjevanja „Opaska“				
Književ-nica Čulina								Sužani Crna šumska kreda				Miroslav Lilić Kao kroz ...		
Silom provo-diti									Prah ko-jim se što posipa Ivo Serdar					
Ljudi radikalnih nabora, djela	▷									Velika vrućina				
„Razred“	▽									„Tona“				
Hrvatski političar Ivica						Trajan odlazak, oprostaj								

Prava iz mirovinskog osiguranja

Piše:
Niko Radat



Iako je njemački zakon o mirovinskom osiguranju jako opširan i složen, pokušat ćemo u što kraćim crtama pojasniti osnovne pojmove, vrste mirovina i koji su uvjeti i postupak da se ostvari pravo na pojedinu mirovinu. Njemački mirovinski sustav je uveden krajem 19. stoljeća. Do sada je prošao kroz nekoliko reformi, a i sami smo mogli posljednjih godina pratiti da taj zakon stalno doživljava nove izmjene i dopune, uglavnom na štetu umirovljenika.

Mirovinsko osiguranje temelji se na takozvanom ugovoru generacija, pri čemu sadašnji uposlenici uplaćuju u mirovinski fond iz kojeg se onda isplaćuju mirovine sadašnjim umirovljenicima. Sama riječ mirovina nam kaže da je to naknada onima koji su radili i uplaćivali u mirovinski fond, pa kada dođe vrijeme da zbog starosne dobi ili bolesti više nisu u stanju raditi, dobivaju naknadu iz tog fonda, to jest mirovinu.

Ima više vrsta mirovina, a za svaku vrstu se traže zakonom propisani uvjeti. Da bi se to pravo ostvarilo, moraju biti ispunjeni svi uvjeti. Uz to, mirovina se ne ostvaruje automatski. I tamo gdje su ispunjeni svi uvjeti, treba uvijek podnijeti zahtjev i to na vrijeme, jer kod zakašnjenja može se dogoditi da za određeno vrijeme mirovina ne bude isplaćena.

Za dobivanje mirovine u prvom redu je potreban određeni radni staž. Za svakog uposlenika (osim onih koje rade na „Basis“ ili „Mini-Job“) poslodavac uz ostale odbitke odbija i za mirovinsko osiguranje. Pritom poslodavac uplaćuje polovicu, a drugu polovicu uposlenik. To je čisti radni staž koji je osnovni uvjet za pojedinu vrstu mirovine.

Postoji i radni staž koji se pridodaje i igra ulogu pri obračunu visine mirovine. Kod pojedinih vrsta mirovine se taj staž pridodaje da bi se ispunio uvjet za tu vrstu mirovine (na primjer ako je netko prijavljen kod Agencije za rad, traži posao, a ne ostvaruje pravo na primanja iz drugih razloga, ili tzv. „Erziehungszeiten“ do navršene 10 godine života djeteta ukoliko je dijete odgajano u Njemačkoj).

Prije nego što prijedemo na pojedine vrste mirovina, spomenut ćemo da postoji Ugovor o mirovinskom i socijalnom osiguranju između Njemačke i Hrvatske. Prema Ugovoru, kada netko ne ispunjava uvjet za određenu vrstu mirovine jer nema dovoljno radnog staža, ako je radni staž ostvario u Hrvatskoj ili Bosni i Hercegovini, taj radni staž se pridodaje te time ispunjava taj uvjet. Po istom Ugovoru zahtjev za mirovinu podnesen u jednoj državi vrijedi i za drugu državu.

Protiv svakog rješenja je moguća žalba u roku mjesec dana od dana primitka. Ako se žalba odbije, postoji mogućnost tužbe kod socijalnog suda (Sozialgericht) također u roku od mjesec dana. A sada nešto o pojedinim vrstama mirovine.

Redovita starosna mirovina (Regelaltersrente)

U mirovinskom sustavu postoji redovita i više vrsta prijevremenih starosnih mirovina (za žene, za muškarce koji su nezaposleni, za one koji su dugo u radnom odnosu kad navrše 63 godine i za tjelesno oštećene — osobe koje su najmanje 50% „schwerbehindert“). Uz različite uvjete za redovitu i prijevremenu starosnu mirovinu postoji još jedna bitna razlika. Oni koji dobiju, odnosno kad dobiju redovitu starosnu mirovinu mogu zarađivati koliko hoće, a ta zarada neće utjecati na visinu mirovine. Za prijevremenu starosnu mirovinu kao i za invalidsku mirovinu vrijedi propis da mogu ostvariti zaradu do 345€ a da ta zarada ne utječe na visinu mirovine. Ako je zarada veća, moraju je prijaviti mirovinskom osiguranju i doći će do smanjenja mirovine, odnosno do ukinuća ako se prijeđe određena visina zarade.

Uvjeti za redovitu starosnu mirovinu su:

- navršених 65 godina života;
- 5 godina radnog staža.

Zahtjev se podnosi kod „Versicherungsamt-a“ mjesta boravka. Preporuča se zahtjev podnijeti 3 mjeseca prije navršetka 65. godine života.

Žene mogu ići u prijevremenu starosnu mirovinu kada ispune sljedeće uvjete:

- 60 godina života;
- 15 godina radnog staža;
- od tih 15 godina moraju poslije navršene 40. godine života imati najmanje 10 godina i jedan mjesec radnog staža;
- ako do navršene 65. godine života ne prijeđu granicu dozvoljene zarade.

Pritom će imati 18% odbitaka, odnosno za svaki mjesec koji idu prije navršene 65. godine života u mirovinu imaju 0,3% odbitaka i to do kraja života.

Prijevremena starosna mirovina za nezaposlene

Uvjeti za dobijanje prijevremene mirovine za žene i muškarce koji su nezaposleni su sljedeći:

- 60 godina života;
- 15 godina radnog staža;
- da su u zadnjih godinu i pol dana najmanje godinu dana bili prijavljeni kod Agencije za rad kao nezaposleni („arbeitslos“);
- ako do navršene 65. godine života ne prijeđu granicu dozvoljene zarade.

I za njih vrijedi da će do kraja života, ako sa 60 godina idu u mirovinu imati 18% odbitaka, odnosno za svaki mjesec prije navršene 65. godine 0,3% odbitaka.

Oni koji su navršili 65 godina i sa poduzećem su dogovorili takozvani „Altersteilzeit“, u mirovinu mogu ići tek sa 60 godina (naravno i kasnije) i imaju odbitke od 0,3% za svaki mjesec prije navršene 65. godine života.

Važno je još napomenuti da će se i za žene kao i za one koji su nezaposleni („arbeitslos“) od godišta 1.1.1947. starosna granica od 60 godina postupno (za svaki mjesec po jedan mjesec) podizati tako da će svi koji su rođeni poslije 1.1.1950 moći ići u prijevremenu starosnu mirovinu tek s navršene 63 godine života uz 7,2% odbitaka. Isto vrijedi i za one koji su „schwerbehindert“ uz razliku da neće imati odbitaka od mirovine.

U sljedećem broju bit će govora o ostalim vrstama mirovina. ■

Nesporazum

Došao Mujo u Ameriku i zaposlio se kao zidar. Dok je prvi dan nešto radio, kaže jednom Amerikanacu:

- Ej, bolan, dodaj sajlu?
- Amerikanac:
- What???
- Mujo:
- Pa dodaj sajlu!!!
- A Amerikanac će na to opet:
- What???
- Mujo:
- Du ju spik ingliš?
- Amerikanac:
- Yes, yes!
- Mujo:
- Pa dodaj sajlu onda, šta me gledaš!?

Možda i nije

- Učiteljica:
- Tko je otkrio Ameriku, Ivce?
- Ivica:
- Nisam ja, stvarno.
- Učiteljica:
- Pa znam da nisi ti, reci tko je?
- Ivica:
- Ali nisam ja, kad Vam kažem.
- Učiteljica:
- Pa Ti ne znaš najosnovnije stvari!!!
- Baš u taj tren prolazi ravnatelj pokraj razreda, te čuvši viku, ulazi u razred pa pita učiteljicu:
- Što se tako derete?
- Učiteljica:
- Pa, pitam Ivicu tko je otkrio Ameriku, a on uporno tvrdi da nije on.
- Ravnatelj:
- Ma, pustite dijete na miru, možda i nije.

Kod ortopeda

- Suljo kod ortopeda izuje cipele.
- Ortoped:
- Uh, kako vam smrde nogel
- Suljo:
- To mi je reko i doktor opće prakse, ali sam htio mišljenje specijalista.

Napokon

- Udat ću se, kakvo je to vrijeme, Perice?
- Krajnje vrijeme, učiteljice!

Šećerna bolest

Šećerna bolest (diabetes mellitus) nastaje zbor poremećenja mijene tvari. Primarno je poremećena mijena ugljikohidrata (šećera), ali isto tako i bjelančevina i masti, a u slučaju acidoze i mijena minerala. Bolest počinje najčešće u četvrtom i petom desetljeću, ali može nastupiti i kod djece, i u tom slučaju se radi o težem obliku bolesti. Najvažniji uzročni čimbenik je smanjena produkcija inzulina u gušterači, ali ponekad je od značenja hiperfunkcija hipofize, kore nadbubrežne žlijezde i štitnjače. Drugi važni čimbenici su pretilost (pretili ljudi češće obole) i nasljeđivanje. Poznata je pojava rjeđeg oboljenja od šećerne bolesti u ratno vrijeme, kad je prehrana manje obilna. U tijeku bolesti nastupa poremećenje u mnogim organima zbog arterioskleroze, koja se vrlo rano razvija (poglavito u bubregu, srcu, očima i dr.). Zbog promjena u mrežnici nastaju smetnje vida. Česta je

pojava katarakte, upale živaca, povećane sklonosti infekcijama. Kod dugotrajnih gnojnih procesa uvijek treba misliti na mogućnost postojanja šećerne bolesti i izvršiti pretrag. Liječenje: u lakšim slučajevima dovoljno je pridržavati se dijabetičke dijeta. Dijetu svakog bolesnika mora propisati liječnik. Kod srednje teških i teških slučajeva daje se uz to inzulin. U slučaju acidoze i dijabetičke kome potrebno je hitno bolničko liječenje. Šećerna bolest je veoma raširena, pa zato postoji specijalno organizirana zdravstvena služba. U tim se ustanovama vrše redovite kontrole bolesnika, propisuje se i vrši izmjena dijeta, doza inzulina i dr. Postoje i specijalna udruženja bolesnika, koja potpomažu organizaciju liječenja i socijalnu zaštitu dijabetičara. Bolesnici nose sa sobom posebne iskaznice, što u slučaju nužde olakšava što hitniju ispravnu intervenciju. ■

Kolač s lješnjacima



pijeniti. Umiješajte jedno po jedno jaje, zatim lješnjake. Prosijte brašno s praškom za pecivo, pa i to pomalo umiješajte u tijesto. Na kraju dodajte i konjak. Preselite tijesto u kalup i pecite ga jedan sat i deset minuta na drugoj prečki odozdo. Ohlađeni kolač posijte šećerom u prahu. ■

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

O	D	S	A	D	A	□	T	R	I	M	I	S	E	
P	O	L	N	O	Č	K	A	□	S	T	V	O	R	
O	Š	I	T	□	O	R	N	A	T	□	A	K	O	
L	A	N	□	P	□	T	I	T	O	□	N	O	T	
O	Š	A	M	A	R	I	T	I	□	M	A	L	I	
□	Č	V	□	T	A	N	A	K	A	□	P	A	K	
P	E	K	A	R	N	A	□	A	N	D	O	R	A	
A	□	A	M	O	□	□	□	□	O	S	I	□		
S	M	□	A	N	□	□	□	□	S	T	□	K		
T	I	N	T	A	□	□	□	□	□	L	O	T	O	
I	L	O	□	Ž	□	□	□	□	□	U	L	A	Z	
R	O	J	B	A	□	□	□	□	□	H	□	U	I	
S	H	□	E	□	□	□	□	□	□	N	E	C		
K	R	I	S	T	O	V	O	R	O	Đ	E	N	J	E
A	N	D	E	R	S	E	N	□	D	R	T	E	□	
M	I	R	K	O	□	N	I	Š	A	□	O	□	Z	
I	Č	I	□	S	T	□	S	T	J	E	P	A	N	
S	□	J	A	K	N	A	□	R	A	T	I	L	A	
A	P	A	R	A	T	Č	I	K	□	A	R	A	K	

Nagrađeni: Marija Vrdoljak, Ludwigshafen;
Nikola Sarić, Lindlar

PFORZHEIM-BRUCHSAL

Srebrni svećenički jubilej

Prije 25 godina za svećenike su zaređeni salezijanci don Ivan Bolkovac i don Franjo Petrinjak. Bilo je to na blagdan Bezgrešnog začeća BDM u knežijanskoj crkvi Marije Pomoćnice 1979. godine u Zagrebu. Njihov životni put potom se razdvaja. Slijedeći svoje svećeničko i redovničko poslanje, obojica su obnašali nekoliko službi u domovini ili inozemstvu da bi se prije nekoliko godina opet našli zajedno — kao misionari Hrvatske katoličke misije Pforzheim-Bruchsal u Njemačkoj. Na čelu je misije don Ivan već od 1996. Don Franjo mu se pridružio 2001. Dvojica salezijanaca vode duhovnu skrb za povjerene im iseljenike zajedno s pastoralnim referentom Dominikom Spajićem. U regiji od četiri katolička dekanata, koje misija pokriva, živi, naime, oko 5.000 katolika hrvatskoga materinskog jezika. Svakodnevna vožnja od mjesta do mjesta pastoralni rad čini rastrganim. Ipak, osjeća se velika pripadnost naših iseljenika svojoj misiji.

To su pokazali i o proslavi don Ivanova i don Franjina srebrnog jubileja kada su 5. prosinca prošle godine više nego inače ispunili crkvu u Bruchsalu i 12. prosinca u Pforzheimu. Srebrni jubilej u Bruchsalu se slavio i dan prije — na prigodnoj adventskoj zabavi, na kojoj se okupilo više od 300 odraslih i djece. U toj su prigodi svećenici, u nazočnosti don Ivanova brata salezijanca don Stjepana Bolkovca, koji je za ovu prigodu doletio iz Rima, te brata Mire i nevjeste Ruže, progovorili o svojoj svećeničkoj obljetnici. Narod je uzvratilo čestitkama koje su se nastavile i na glavnom slavlju poslije nedjeljne mise. U ime pastoralnog vijeća u Bruchsalu svećenicima je uručen prigodni dar. Misno slavlje su koncelebrirali dvojica slavljenika s don Stjepanom Bolkovcem, bivšim provincijalom, koji je u propovijedi pozvao da ne mijenjamo prokušano zlato svoje vjere za la-



Misu je predvodio don Stjepan Bolkovac (u sredini) u zajedništvu sa slavljenicima don Ivanom Bolkovcem i don Franjom Petrinjakom

žne bisere modernog konzumizma. Na misi je pjevalo kulturno-umjetničko društvo „Tamburica“ iz Staroga Petrova Sela. U čast slavljenicima misa je „produžena“ prigodnim koncertom adventskih i božićnih pjesama. Tjedan dana kasnije u Pforzheimu se također slavilo; najprije u okviru božićne zabave u dvorani Niefern 11. studenoga, gdje se okupilo više od 400 vjernika. U prigodnom programu koji je priredila Hrvatska dopunska škola dvojica su slavljenika pozvani na pozornicu kako bi primili dar djece — vjeroučenika i polaznika škole. Prigodni dar je uručen i u ime pjevačkog zbora iz Pforzheima. Na sutrašnjoj misi 3. nedjelje došašća u Pforzheimu je propovijedao don Drago Detić. Pobudnim riječima on je progovorio o ne baš lakoj službi svećenika jer, da nije zahtjevna, zacijelo bi bilo znatno više kandidata za nju. Međutim, u isto vrijeme, ona je i časna i uzvišena. Naime, samo Bog zna kolike je duše svećenik pridigao na novi hod, na život nošen vjerom i smislom. Na kraju mise vjernici su iz grada Brettenu, koji također pripada misiji, don Franji i don Ivanu uručili darove. Znakovit je bio i dar iz Rima: apostolski blagoslov pape Ivana Pavla II. slavljenicima kojeg je pred narodom pročitao don Drago Detić.

Dominik Spajić

NÜRNBERG

Jubilej darivanja borova za Božić

Nakon što je Hrvatska katolička misija u Nürnbergu u studenome prošle godine proslavila zlatni jubilej — 50. obljetnicu postojanja, prošlog je Božića jedan njezin član proslavio srebrni jubilej — 25. obljetnicu darivanja borova za Božić. Ivo Mišković, pok. Joze, iz Šimića kod Ba-

nje Luke, već 31. godinu živi i radi u Njemačkoj, a od 1979. godine je u Nürnbergu. Oženjen je i sa svojom suprugom Andom, ima tri sina i jednog unuka. Kao poslovni čovjek posjeduje poduzeće i radi u šumariji. Već 25. godina daruje crkvi borove za Božić. Najprije je darivao crkvi sv. Elizabete u središtu Nürnberga u kojoj su hrvatski katolici od 1968. godine redovito slavili sv. mis na hrvatskom jeziku. Kad je zbog sve veće posjećenosti dotična crkva postala premalena, Hrvati su 1987. godine dobili na raspolaganje puno veću franjevačku crkvu sv. Ludwiga u južnom dijelu grada u kojem se u neposrednoj blizini nalazi i sjedište Hrvatske katoličke misije. Ivo svake godine daruje crkvi i misiji oko 20 borova, od kojih dva, koja se postavljaju kraj glavnog oltara, dosežu i do 8 metara visine. Osim toga Ivo za Uskrs daruje ukrasne grane, a za ukrašavanje crkve i uličnih oltara za blagdan Tijelova daruje 40–50 breza. Za taj, hvaljevredni jubilej darivanja borova crkvi, u ime HKM Nürnberg zahvalio mu je na sam Božić voditelj misije don Mihael Rodić.

Tekst i snimka: Dinko Rogošić



Ivo Mišković uz darovane borove u crkvi sv. Ludwiga

U Njegovoj su ruci zemaljske dubine,
Njegovi su vrhunci planina.

Njegovo je more, On ga je stvorio,
i kopno koje načiniše ruke Njegove.

(Ps 95. 4–5)

